

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 549-550 / aprilie 2026

Luptați și veți învinge!

М. Шевченко

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Dragi prieteni,

Sărbătoarea Sfințelor Paști ne oferă, în fiecare an, prilejul de a ne întoarce spre valorile care ne definesc: solidaritatea, credința, speranța și puterea de a merge mai departe împreună.

Fie ca sfintele sărbători să vă aducă liniște în suflet, sănătate, bucurie alături de cei dragi și încredere în viitor. Să rămânem uniți și să continuăm să construim împreună, cu responsabilitate și demnitate.

Hristos a înviat!

NICOLAE-MIROSLAV PETREȚCHI
Președintele Uniunii Ucrainenilor din România

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4-5
- ◆ Președintele UUR, prezent ➤ pag. 6
la reuniunea Consiliului
Extins al Congresului European
al Ucrainenilor de la Praga
- ◆ Personalitatea ➤ pag. 7
plurivalentă
a lui Taras Șevcenko
- ◆ UUR a marcat 212 ani ➤ pag. 8,
de la nașterea poetului 9, 11, 12
Taras Șevcenko
- ◆ UUR, partener activ ➤ pag. 10
al „Diversității lingvistice”
- ◆ Vizite în școlile cu predare ➤ pag. 10
în limba ucraineană
din Maramureș
și premiera elevilor olimpici
- ◆ „Taras Șevcenko – ➤ pag. 12,
în vers și imagini” 13
- ◆ Filiala Botoșani, ➤ pag. 14
prezentă la omagierea
lui Taras Șevcenko de la Iași
- ◆ Ziua Școlii Gimnaziale ➤ pag. 14
Știuca, Timiș
- ◆ De Învierea Domnului ➤ pag. 16

CONCERT RELIGIOS PASCAL, LA LUGOJ

Muzica este limba universală care unește oamenii, iar, atunci când este îmbinată cu credința, are puterea de a întări înțelegerea reciprocă și de a deschide punți între lumi. Același lucru s-a întâmplat și la „Concertul religios pascal”, organizat la data de 3 aprilie a.c. de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Manifestarea a avut loc la Teatrul Municipal „Traian Grozăvescu” din Lugoj și a fost dedicată tuturor celor care cred în armonie și unitate, în preajma sărbătorilor pascale. La concertul spiritual au luat parte invitați de seamă, precum: deputatul Nicolae Miroslav-Petrețchi, președintele UUR, însoțit de Vasile Buciuța, trezorerul UUR, Fabian Popovici, consilier UUR, Andreea Mârza, asistent manager în cadrul Filialei Bihor a UUR, Ilie Petrovici, directorul Casei de Cultură „Traian Grozăvescu”, precum și numeroși reprezentanți ai administrației locale.

În alocuțiunea sa, președintele UUR, Nicolae Miroslav-Petrețchi, a subliniat capacitatea Filialei Timiș de a identifica constant modalități pentru consolidarea coeziunii comunității ucrainene, evidențind faptul că acest concert a reușit să adune nu doar membri ai comunității din județul Timiș, ci și pe cei din județele învecinate, reunind astfel ucraineni aparținând tuturor cultelor din țara noastră.

(Continuare la pagina 13)

Sursa: www.uur.ro

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂŢENI

Deputatul UUR Nicolae-Miroslav Petreţchi a anunţat că, în urma demersurilor întreprinse, inclusiv către Ministerul Educaţiei, o situaţie administrativă care afecta procesul educaţional din judeţul Maramureş a fost soluţionată favorabil. Astfel, funcţia de inspector de rută pentru unităţile de învăţământ din comuna Poienile de sub Munte a revenit şi este îndeplinită, din nou, de inspectorul şcolar de specialitate pentru minoritatea ucraineană.

Acesta a subliniat că buna funcţionare a sistemului de învăţământ preuniversitar presupune o comunicare constantă, coerentă şi eficientă între unităţile de învăţământ şi structurile de coordonare ale inspectoratelor şcolare, iar în acest mecanism rolul inspectorului de rută este esenţial. În cazul unităţilor de învăţământ cu predare în limbile minorităţilor naţionale, eficienţa acestui rol este indisolubil legată de cunoaşterea specificului comunităţii şi a limbii materne, acestea constituind condiţii obiective pentru asigurarea unui act educaţional de calitate.

Nicolae-Miroslav Petreţchi a arătat că, de-a lungul anilor, la nivelul Inspectoratului Şcolar Judeţean Maramureş, practica a demonstrat că atribuirea funcţiei de inspector de rută pentru localităţile cu predare în limbile minorităţilor naţionale direct inspectorului de specialitate asigură un dialog instituţional funcţional, o bună cunoaştere a realităţilor din teren şi o aplicare coerentă a legislaţiei specifice.

Cu toate acestea, în anul şcolar curent, a apărut o situaţie atipică privind comuna Poienile de sub Munte, localitatea cu cea mai numeroasă comunitate ucraineană din România. Pentru unităţile de învăţământ din această comună a fost desemnat un inspector de rută diferit de inspectorul de specialitate pentru minoritatea ucraineană, decizie care a generat sincope în comunicarea instituţională şi a afectat capacitatea de soluţionare eficientă a problemelor curente ale şcolilor din localitate.

În acest context, reprezentantul minorităţii ucrainene în Camera Deputaţilor a utilizat instrumentele de control parlamentar şi a adresat, în luna ianuarie, o întrebare scrisă prim-ministrului Ilie Bolojan, care asigură şi interimatul Ministerului Educaţiei, solicitând clarificarea raţiunilor administrative care au stat la baza acestei decizii şi adoptarea măsurilor necesare pentru remedierea situaţiei.

Urmare a acestui demers, funcţia de inspector de rută pentru comuna Poienile de sub Munte este, din nou, exercitată de inspectorul şcolar de specialitate pentru minoritatea ucraineană.

Potrivit deputatului, rezolvarea situaţiei confirmă importanţa unui dialog instituţionalizat constant şi de bună credinţă. În calitate de reprezentant al minorităţii ucrainene în Parlamentul României, acesta, alături de Uniunea Ucrainenilor din România, va rămâne implicat în monitorizarea cadrului educaţional, pentru a asigura respectarea drepturilor comunităţii ucrainene şi aplicarea corectă a modelului românesc de protecţie a minorităţilor naţionale, în beneficiul elevilor ucraineni din România.

DECLARAŢII POLITICE

Preşedintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi, a susţinut miercuri, 25 martie, o declaraţie politică de la tribuna Camerei Deputaţilor, în cadrul căreia a salutat, încă o dată, semnarea Declaraţiei de Parteneriat Strategic între România şi Ucraina, pe care a caracterizat-o drept un document istoric, cu beneficii semnificative pentru statul român pe termen scurt, mediu şi lung.

În intervenţia sa, Nicolae-Miroslav Petreţchi a subliniat faptul că acest Parteneriat consolidează şi extinde instrumentele de care România dispune în

relaţia bilaterală, contribuind la securizarea unor politici şi practici europene în domenii de interes major. Conform acestuia, un efect direct evidenţiat a fost creşterea nivelului de securitate, predictibilitate şi stabilitate la frontiera estică a României şi în regiunea extinsă a Mării Negre.

De asemenea, acesta a arătat că principalul beneficiu strategic pentru România îl reprezintă consolidarea capacităţii de a-şi proiecta în regiune statutul de cea mai puternică ţară din sud-estul Europei, obiectiv prevăzut în Strategia Naţională de Apărare. Totodată, Parteneriatul Strategic extinde capacitatea comună de a valorifica oportunităţi în formatul trilateral România – Ucraina – Republica Moldova, a declarat Nicolae-Miroslav Petreţchi.

Preşedintele UUR a evidenţiat că, prin acest cadru consolidat, România va dispune de instrumente pe termen lung pentru a sprijini apropierea Ucrainei şi a Republicii Moldova de Uniunea Europeană, subliniind că aderarea acestor state aduce avantaje directe, contribuind la stabilitate şi la redefinirea poziţiei României în regiune.

Un alt aspect important al intervenţiei sale a vizat cadrul de dialog deschis de acest Parteneriat, care instituie un mecanism de consultare bilaterală pentru temele de interes comun, inclusiv pentru cele sensibile. În acest context, Nicolae-Miroslav Petreţchi a subliniat rolul comunităţii româneşti din Ucraina şi al celei ucrainene din România, arătând că acestea vor constitui un fundament al Parteneriatului şi vor contribui activ la implementarea acestuia.

În încheiere, reprezentantul minorităţii ucrainene în Parlamentul României a reafirmat disponibilitatea Uniunii Ucrainenilor din România de a se implica în implementarea acestui Parteneriat Strategic, subliniind că organizaţia a contribuit în mod substanţial la realizarea acestuia, iar succesul său este esenţial atât pentru dezvoltarea relaţiilor bilaterale, cât şi pentru stabilitatea întregii regiuni a Mării Negre.

INIȚIATIVE LEGISLATIVE

Preşedintele Nicușor Dan a promulgat miercuri, 11 martie, Legea nr. 29/2026, publicată în Monitorul Oficial nr. 214 din 14 martie 2026, care completează Legea audiovizualului nr. 504/2002, prin introducerea unui nou capitol, dedicat comunicării audiovizuale cu caracter educativ privind pericolul dezinformării şi importanţa verificării informaţiilor din surse sigure şi multiple.

Noile prevederi, introduse ca urmare a demersului legislativ pe care l-a iniţiat reprezentantul minorităţii ucrainene în Camera Deputaţilor, Nicolae-Miroslav Petreţchi, oferă statului român un cadru adecvat pentru a promova o informare responsabilă, pentru a limita impactul dezinformării şi pentru a încuraja apelul la surse sigure şi diverse, contribuind, în acelaşi timp, la consolidarea încrederii în instituţiile democratice.

Prin aceste prevederi, a fost creat cadrul legal necesar pentru ca instituţia Consiliului Naţional al Audiovizualului să organizeze şi să desfăşoare campanii naţionale de informare constante. Astfel, posturile de radio şi televiziune vor difuza comunicări audiovizuale cu caracter educativ referitoare la identificarea ştirilor false, promovarea gândirii critice şi încurajarea utilizării surselor oficiale şi a celor ale instituţiilor de presă responsabile.

Un element esenţial al acestei iniţiative legislative, pe care Nicolae-Miroslav Petreţchi l-a susţinut cu prioritate, vizează garantarea accesului egal la informaţie pentru comunităţile aparţinând minorităţilor naţionale. Astfel, a fost prevăzut, în mod expres, în actul normativ ca, în localităţile în care populaţia unei minorităţi naţionale depăşeşte 10% din totalul locuitorilor, furnizorii de servicii media audiovizuale să aibă obligaţia de a difuza aceste mesaje de interes public şi în limba minorităţii respective.

Această lege se aliniază recomandărilor europene şi a beneficiat de o largă susţinere în ambele Camere ale Parlamentului.

FONDURI ÎN BUGETUL DE STAT PENTRU COMUNITATEA UCRAINEANĂ

Preşedintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petreţchi, a participat vineri, 20 martie, la votul final pentru Legea Bugetului de Stat, subliniind importanţa acestui moment pentru investiţiile şi dezvoltarea comunităţilor locale. În urma demersurilor susţinute şi a argumentelor prezentate, toate cele 21 de amendamente propuse de acesta au fost adoptate atât în comisiile de specialitate, cât şi în plenul reunit al Camerei Deputaţilor şi Senatului.

Nicolae-Miroslav Petreţchi a evidenţiat faptul că un obiectiv fundamental pentru el şi pentru Uniunea Ucrainenilor din România îl reprezintă sprijinirea educaţiei în limba ucraineană maternă, considerată esenţială pentru păstrarea identităţii culturale. În acest sens, majoritatea fondurilor obţinute au fost direcţionate către modernizarea şi dotarea infrastructurii educaţionale din judeţele cu comunităţi ucrainene.

În judeţul Maramureş, fondurile vor fi utilizate pentru reabilitarea şi modernizarea Sălii Festive a Liceului Pedagogic „Taras Şevcenko” din Sighetu Marmăţiei, dotarea cu table interactive a Şcolii Gimnaziale „George Coşbuc”, extinderea Şcolii Profesionale din Poienile de sub Munte, precum şi pentru modernizarea şcolilor gimnaziale din Valea Vişeuului şi Crăciuneşti, alături de structurile arondate. De asemenea, sunt prevăzute investiţii pentru modernizarea şi dotarea grădiniţelor din Coştiui, Rona de Sus şi Ruscova.

Investiţiile vizează şi alte judeţe: în Suceava, pentru dotarea cabinetului de limba ucraineană a Liceului „Laţcu Vodă” din Siret şi modernizarea Şcolii Gimnaziale Brodina de Sus; în Tulcea, pentru modernizarea şcolilor primare din Letea şi Murişli; în Arad, pentru amenajarea locurilor de joacă şi dotarea grădiniţelor din Chier şi Vinga şi, în Caraş-Severin, pentru dotarea şcolii gimnaziale din Copăcele.

Pentru consolidarea identităţii culturale, reprezentantul ucrainenilor în Camera Deputaţilor a susţinut şi finanţarea reabilitării Centrului Cultural din Micula, judeţul Satu Mare, precum şi a Căminului Cultural din Pogăneşti, judeţul Timiş.

Totodată, au fost alocate fonduri pentru proiecte de infrastructură, siguranţă publică şi sport. În judeţul Maramureş, acestea vizează extinderea şi modernizarea iluminatului public din comuna Reşeşti, dotarea serviciilor voluntare pentru situaţii de urgenţă din Repedea şi Poienile de sub Munte, precum şi realizarea documentaţiei necesare amenajării unui teren de sport multifuncţional în comuna Căndeşti, judeţul Botoşani.

Observator

COMUNICAT

DIN ACTIVITATEA CONDUCERII

UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 20 martie 2026, la sediul Filialei București a UUR, situat în str. Traian, nr. 103, et. 2, sectorul 2, municipiul București, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă aferentă lunii februarie 2026 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor și al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna aprilie a.c., care s-au referit, în principal, la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Concurs de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană” și „Istoria și tradițiile ucrainene – etapa județeană” – Filiala Arad; „Încondeierea ouălor” și „Tradiții de Paște la ucraineni” – Filiala Bihor; „Concursul de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană”, „Zilele orașului Botoșani” și „Istoria și tradițiile ucrainene – etapa județeană” – Filiala Botoșani; „Clubul Citorilor” și „Seară de teatru ucrainean” – Filiala București; „Concurs de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană” și „Vizitarea mănăstirii Săraca, de către enoriașii ucraineni” – Filiala Caraș-Severin; „Oul încondeiat la ucraineni” din cadrul Clubului copiilor ucraineni și „155 de ani de la nașterea scriitoarei Lesea Ukrainka (1871-1913)” – Filiala Cluj; „Tradiții pascale la ucraineni – jocuri și cântece rituale de primăvară” – Filiala Galați; „Concurs Național «Istoria și Tradițiile Ucrainene»” și „Poezii și scriitorii ucraineni din Lunca la Tisa – mândria noastră” – Filiala Maramureș; „Concurs de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană” și „Istoria și tradițiile ucrainene – etapa județeană” – Filiala Satu Mare; „Concurs de recitare a poeziei ucrainene – etapa ju-

dețeană” – Filiala Suceava; „Tradiții pascale la ucraineni – tehnica încondeierii ouălor”, „Concurs de recitare a poeziei ucrainene – faza județeană”, „Istoria și Tradițiile ucrainenilor – faza județeană”, „Concert religios pascal” și „Vizită documentară la monumentul din Dunăvățul de Jos” – Filiala Timiș; „Ateliere de artă ucraineană: încondeiere ouă pascale și ornare cozonac” (pentru copii și părinți). Pictură populară de Petrikivka” – Sediul din Constanța, precum și „Întâlnirea cu cititorii și spectatorii ucraineni” – Comisia pentru Cultură. Majoritatea devizelor prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost analizate și aprobate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna aprilie 2026. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, a materialelor consumabile, renovarea unor sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, analiza situației cultelor religioase din localitățile cu populație majoritar ucraineană, precum și evaluarea

activității de promovare în mediul online a Uniunii Ucrainenilor din România. În acest context, membrii Consiliului au subliniat importanța sprijinirii vieții spirituale și a păstrării identității religioase în comunitățile ucrainene, evidențiind necesitatea unei colaborări continue cu reprezentanții cultelor pentru identificarea nevoilor specifice și pentru susținerea inițiativelor locale. Totodată, în ceea ce privește promovarea online, s-a realizat o analiză a vizibilității și a impactului activităților Uniunii în mediul digital, fiind făcute propuneri concrete în vederea consolidării comunicării și a unei mai bune informări a comunității ucrainene din România.

Tot în cadrul lucrărilor ședinței, a fost prezentată activitatea deputatului UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi. Aceasta a inclus interpellările și întrebările adresate membrilor executivului, precum și promulgarea Legii nr. 29/2026, publicată în Monitorul Oficial nr. 214 din 14 martie 2026, act normativ inițiat de domnul deputat. Această lege completează Legea audiovizualului nr. 504/2002, prin introducerea unui nou capitol dedicat comunicării audiovizuale cu caracter educativ privind pericolul dezinformării și importanța verificării informațiilor din surse sigure și multiple. De asemenea, au fost prezentate cele 21 de amendamente depuse de deputatul UUR la Legea Bugetului de Stat pe anul 2026, aprobate și votate de Parlament, prin care s-au obținut fonduri pentru susținerea învățământului, a unităților școlare, a edificiilor culturale, a infrastructurii, a siguranței publice și a sportului. Au fost detaliate, de asemenea, concluziile întâlnirilor desfășurate la nivelul comunităților ucrainene din întreaga țară.

În cadrul rubricii „Diverse”, spre sfârșitul lucrărilor ședinței, pe lângă dezbaterile problemelor organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, au fost discutate și aprobate organizarea unor stagii de practică a studenților din Ucraina la redacțiile publicațiilor UUR, precum și extinderea parteneriatelor în domeniul cultural și educațional cu instituții din România și din Ucraina.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul (Rada) Uniunii Ucrainenilor din România

Uniunea Ucrainenilor din România, alături de familiile aflate în dificultate printr-o campanie umanitară națională

Uniunea Ucrainenilor din România împreună cu Mobila Laguna au desfășurat, pe parcursul lunilor februarie-martie a.c., la nivel național, o amplă campanie umanitară, prin care a venit în sprijinul persoanelor de etnie ucraineană aflate în situații dificile de viață, oferind donații constând în mobilier de bucătărie pentru mai multe familii vulnerabile.

Această inițiativă continuă demersurile constante ale UUR de sprijinire a comunităților ucrainene din România, prin acțiuni sociale și caritabile menite să îmbunătățească condițiile de trai și să ofere un sprijin concret celor aflați în nevoie. Prin astfel de gesturi, Uniunea își reafirmă rolul activ în viața comunității, promovând solidaritatea, responsabilitatea și sprijinul reciproc.

Campania a fost implementată cu implicarea filialelor teritoriale ale UUR, care au identificat cazurile sociale și au asigurat distribuirea ajutoarelor:

Filiala Maramureș

Filiala Maramureș, împreună cu membrii Comitetului filialei, a desfășurat o amplă acțiune de identificare a familiilor aflate în dificultate din localitățile cu populație ucraineană, asigurând totodată transportul mobilierului către beneficiari.

Au beneficiat de sprijin: Maria Boiciuc (Rona de Sus) – familie formată din trei persoane, fără venituri stabile, susținută în prezent doar din ajutor social, după decesul tatălui; Olivia Sauca (Ruscova) – locuința familiei a fost distrusă în totalitate în urma unui incendiu produs în noaptea de Anul Nou; Familia Bumbar (Ruscova) – mamă rămasă singură cu patru copii după decesul soțului, în condiții materiale dificile.

De asemenea, urmează să primească sprijin: Familia Mihai Ghenea (Rona de Sus), cu trei copii,

aflată în evidență socială; Nicolae Michi (Rona de Sus), părinte cu un copil.

Filiala Satu Mare

În urma unei anchete sociale realizate la nivel local, Filiala Satu Mare a acordat un set de mobilier de bucătărie Mariei Bejera, din localitatea Micula, văduvă, care trăiește dintr-o pensie socială, în condiții materiale precare.

Filiala Suceava

Un set de mobilier a fost donat familiei Florin și Ionela Pașcaniuc din satul Ciumârna, comuna Vatra Moldoviței. În urma unui incendiu devastator produs în luna ianuarie, familia cu trei copii minori a rămas fără locuință. Donația UUR vine în completarea eforturilor comunității de a reconstrui casa familiei.

Filiala Timiș

Ioana Grigor, văduvă, mamă a trei copii, din localitatea Petroasa Mare, a primit cu bucurie mobilier

nou de bucătărie, transportat și montat cu sprijinul reprezentanților Filialei Timiș, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de trai.

Filiala Tulcea

Familia Mircea și Mihaela Savencu din localitatea Caraorman a beneficiat de o mobilă de bucătărie completă. Membri activi ai comunității locale, aceștia au primit sprijinul UUR pentru a-și îmbunătăți condițiile de locuire.

UUR mulțumește Mobila Laguna pentru parteneriatul desfășurat în această campanie, precum și tuturor filialelor, membrilor și partenerilor implicați în această acțiune și încurajează continuarea inițiativelor care aduc speranță și sprijin real în comunitate.

Prin această campanie, Uniunea Ucrainenilor din România demonstrează, încă o dată, că solidaritatea și implicarea concretă pot face diferența în viața celor aflați în dificultate.

Sursa: www.uur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Conferința „Războiul din preajma noastră – o perspectivă creștină”, organizată la Iași la 4 ani de la începutul războiului din Ucraina

La data de 28 februarie 2026, a avut loc la Iași conferința „Războiul din preajma noastră – o perspectivă creștină”, eveniment organizat de Schuman Centre for European Studies în parteneriat cu Uniunea Ucrainenilor din România. Manifestarea a fost prilejuită de împlinirea a 4 ani de la declanșarea războiului din Ucraina și a oferit un cadru de reflecție asupra implicațiilor geopolitice, morale și spirituale ale acestui conflict.

Conferința a reunit personalități din domeniul teologiei, istoriei, dreptului și securității, care au oferit participanților analize și perspective interdisciplinare asupra contextului actual, evidențiind atât impactul războiului asupra societății, cât și rolul valorilor creștine în înțelegerea și depășirea unor astfel de crize.

În cadrul evenimentului au susținut prezentări: prof. univ. dr. Dănuț Jemna, teolog din Iași, conf. dr. Serhii Hakman, istoric și politolog din Cernăuți, av. Daniela Mitrea din Suceava, comisar în rezervă Daniel Mitrea din Suceava.

Un moment aparte al conferinței l-a constituit recitalul susținut de pianistul ucrainean Ivan Shemchuk, care a oferit participanților un moment artistic emoționant, completând atmosfera de reflecție și solidaritate.

Evenimentul a reprezentat un prilej de dialog și de conștientizare a realităților generate de conflictul din Ucraina, reafirmând totodată importanța solidarității, a responsabilității morale și a valorilor creștine în promovarea păcii și a demnității umane.

Președinta Filialei Timiș, reprezentanta UUR la Ziua Republicii Bulgaria, organizată în Timișoara

Președinta Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, Maria Szabo-Condrei, a participat la evenimentul organizat de comunitatea bulgară din Timiș, cu prilejul celebrării „Zilei Republicii Bulgaria”. Manifestarea a avut loc în ziua de 5 martie a.c., la Centrul Multifuncțional Bastion din Timișoara, și a reunit reprezentanți ai autorităților locale, ai mediului diplomatic și ai comunităților minoritare din oraș.

Evenimentul a debutat într-un cadru solemn cu intonarea imnurilor de stat ale României și Bulgariei, precum și a imnului Uniunii Europene. În deschiderea manifestării, a luat cuvântul deputatul Uniunii Bulgare din Banat, Gheorghe Nacov, care a adresat un mesaj de bun-venit participanților și a

subliniat importanța acestei zile pentru comunitatea bulgară.

La eveniment au fost prezenți și au adresat mesaje invitați, precum: Ambasadorul Republicii Bulgaria la București, Excelența Sa Radko Vlaykov, viceprimarul municipiului Timișoara, Paula Romocean, subprefectul județului Timiș, Deian Popov, dar și alți reprezentanți ai administrației publice și ai instituțiilor locale. De asemenea, au participat Barbara Makai și inspectorul școlar general adjunct Halasz Francisc.

După discursurile oficiale, evenimentul a continuat cu o recepție, care a oferit participanților prilejul de a socializa și de a consolida relațiile de colaborare dintre comunitățile etnice din județul Timiș.

Cu această ocazie, președinta Filialei Timiș a UUR a transmis felicitări deputatului Gheorghe Nacov și comunității bulgare din Banat, exprimând totodată aprecierea pentru colaborarea existentă și dorința de a continua buna cooperare dintre comunitatea ucraineană și cea bulgară din Timiș.

Participarea la astfel de evenimente contribuie la consolidarea dialogului intercultural și la promovarea relațiilor de respect și prietenie între comunitățile etnice.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea „Shalom” din Bethausen – Timiș, sprijin financiar alocat din partea Uniunii Ucrainenilor din România

În urma fondurilor primite, biserica a reușit să achiziționeze mobilă de bucătărie și să doteze sala destinată bucătăriei din incinta lăcașului de cult. Totodată, a fost cumpărată o masă mare de bucătărie, necesară pentru activitățile comunității și pentru organizarea diferitelor întâlniri și evenimente desfășurate în cadrul bisericii.

Acest ajutor vine în sprijinul comunității locale, având în vedere că în cadrul Bisericii Adventiste „Shalom” își desfășoară activitatea un număr important de credincioși de etnie ucraineană. Pentru aceștia, biserica reprezintă nu doar un loc de rugăciune, ci și un spațiu de întâlnire, solidaritate și păstrare a identității culturale și spirituale.

Pastorul bisericii din Bethausen, Mihai Morar, a transmis mulțumiri pentru ajutorul acordat și a apreciat implicarea deputatului comunității ucrainene, Nicolae-Miroslav Petrețchi. Acesta a subliniat că promisiunea făcută, aceea de a nu face diferențe între cultele din comunitățile în care trăiesc etnici ucraineni, a fost respectată. Pastorul Mihai Morar a mai menționat că întreaga comunitate ucraineană din această biserică simte sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România.

Între Uniunea Ucrainenilor din România și Biserica Adventistă din România există un protocol de colaborare încheiat, care stă la baza unor astfel de inițiative de sprijin. Prin demersuri de acest tip, Uniunea își propune să susțină comunitățile în care trăiesc etnici ucraineni, indiferent de confesiune, contribuind la dezvoltarea vieții comunitare, sprijinirea activităților religioase și sociale, consolidarea solidarității dintre membrii comunității și păstrarea identității culturale și spirituale.

Dialog și solidaritate între comunități: UUR Constanța, la cina de Iftar

Secretarul Reprezentanței Constanța a UUR, Dorina Popescu, a participat în seara de 18 martie a.c., alături de reprezentanți ai celorlalte comunități etnice din municipiul și județul Constanța, la cina tradițională de Iftar, organizată de către Comisia de Religie a Uniunii Democratice Turce din România (UDTR).

Participarea Uniunii Ucrainenilor din România la acest eveniment a avut rol de reprezentare, de dialog și de consolidare a relațiilor interetnice prin susținerea valorilor comune.

Evenimentul, deosebit de important pentru viața comunității turce din Constanța și, în general, pentru comunitățile musulmane din Constanța și România, a întrunit reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat în România, reprezentanți ai minorităților naționale/etnice din municipiu și județ, oficialități centrale și locale, personalități ale mediului comunitar tomitan.

Alături de președintele UDTR, ing. Fedbi Osman, au luat parte la eveniment invitați precum Ambasadorul Republicii Turcia în România, Excelența Sa Özgür Kivanç Altan, Consulul general al Turciei la Constanța, Derya Dingiltepe, subsecretarul de stat la Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României, Dincer Geafer, vicepreședintele Consiliului Județean Constanța, Răzvan Filipescu, subprefectul județului Constanța, Senol Ali, viceprimarul municipiului Constanța, Cosmin Răsăuțeanu, președintele Uniunii Democratice a Tătarilor Turco-Musulmani din România (UDTTMR), Gelil Eserghep,

precum și alți membri din conducerea UDTR, respectiv Iusein Gemal, prim-vicepreședinte, Ervin Ibrahim, secretar general, Bechir Iașar, președintele sucursalei Constanța, Harun Osman, președintele Comisiei de Tineret.

Cina de Iftar, organizată de comunitatea locală turcă în spiritul lunii binecuvântată a Ramadanului, a reprezentat pentru toți participanții o excelentă oportunitate de dialog intercultural, de reflecție asupra temelor care unesc comunitățile locale, identificate prin respect, toleranță și solidaritate, precum și de consolidare a relațiilor dintre comunitățile etnice locale din Constanța.

Uniunea Ucrainenilor din România, prin Reprezentanța Constanța, adresează comunității turce din Constanța mulțumiri pentru invitație și pentru relațiile excelente dintre cele două comunități etnice.

UUR și Universitatea Națională Silvică din Ucraina își consolidează colaborarea

Președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a primit joi, 19 martie, vizita rectorului Universității Naționale Silvice din Ucraina, Volodymyr Zahorskyi, însoțit de șeful Departamentului de Ecologie Economică și Afaceri, Ion Dubovici, și de directorul combinatului forestier didactico-productiv din Stradchiv, Oleh Danchuk. Întrevederea a constituit un bun prilej pentru consolidarea colaborării exis-

(Continuare la pagina 5)

Sursa: www.uur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 4)

tente, oaspeții fiind parteneri apropiați și de încredere ai Uniunii Ucrainenilor din România.

În cadrul discuțiilor, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat importanța continuării sprijinului multidimensional acordat Ucrainei, în contextul geopolitic și de securitate din regiune, reafirmând totodată susținerea pentru obținerea unei păci juste și durabile, precum și pentru consolidarea parcursului european și euroatlantic al statului ucrainean.

De asemenea, au fost analizate provocările actuale din sectorul forestier și perspectivele acestuia, fiind explorate posibilitățile de extindere a cooperării româno-ucrainene la nivelul organizațiilor profesionale și al comunităților de experți din cele două state.

Un punct important al dialogului l-a constituit modelul de bune practici al României în domeniul protecției drepturilor minorităților naționale. Președintele UUR a evidențiat cadrul legislativ favorabil care permite păstrarea și dezvoltarea identității etnice, subliniind că acest model este promovat constant de Uniunea Ucrainenilor din România la nivelul organismelor internaționale din care face parte.

Totodată, Nicolae-Miroslav Petrețchi a prezentat eforturile UUR pentru dezvoltarea învățământului în limba ucraineană maternă, evidențiind creșterea numărului de elevi care studiază această limbă, inclusiv prin înființarea, în anul precedent, a unor noi grupe de studiu în județul Maramureș. În același context, a menționat și amendamentele propuse la Legea Bugetului de Stat pe anul 2026, care vizează finanțarea și susținerea educației în limba ucraineană.

În plan academic, au fost discutate oportunitățile de studiere a limbii ucrainene în marile centre universitare din România, precum București, Cluj-Napoca și Suceava, fiind evidențiate perspectivele favorabile de carieră pentru tinerii specialiști, în contextul cererii tot mai mari de pe piața muncii.

Nu în ultimul rând, a fost abordat parteneriatul dintre Uniunea Ucrainenilor din România și Universitatea Națională Silvică din Ucraina, fiind evidențiat rolul activ al UUR în dezvoltarea relațiilor bilaterale româno-ucrainene, în special în domeniile educației și cercetării.

În încheiere, președintele UUR a adresat mulțumiri pentru vizită și pentru dialogul constructiv, reafirmând deschiderea Uniunii Ucrainenilor din România pentru continuarea și dezvoltarea colaborării în beneficiul ambelor state și al comunităților acestora.

Filiala Timiș a UUR, prezintă la simpozionul internațional dedicat Sofiei lablonska

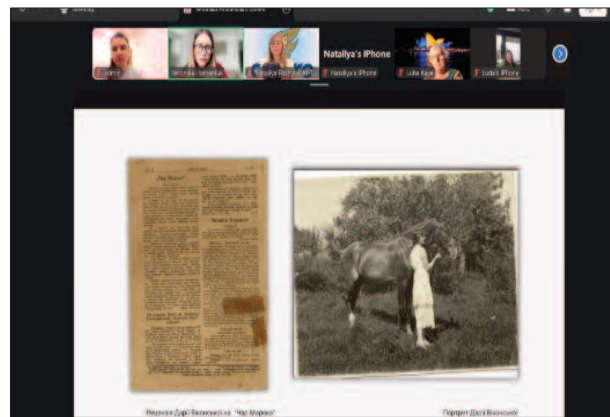
Președinta Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, Maria Szabo-Condrei, alături de managerul asistent Nicoleta Hrin, au participat în ziua de 19 martie a.c. la un simpozion online organizat de Federația Mondială a Organizațiilor Femeilor Ucrainene și Clubul Literar „Malvy” din Australia.

Simpozionul a fost dedicat Sofiei lablonska (1907–1971), personalitate remarcabilă prin prisma preocupărilor sale de scriitor, fotograf, cineast și ex-

plorator, considerată una dintre primele femei din Europa de Est care a realizat documentare de călătorie. Expedițiile sale în Maroc, China și Indochina au fost reflectate atât în lucrări literare, cât și în materiale cinematografice. Prin activitatea sa complexă, Sofia lablonska rămâne un simbol al curajului, al spiritului de aventură și al independenței feminine.

La eveniment au fost prezente ucrainence din diverse țări ale lumii, reprezentanții Fundației Sofia lablonska și membri ai familiei acesteia, inclusiv strănepoata scriitoarei.

În cadrul simpozionului au fost vizionate fotografii de arhivă și articole de presă privind activitatea scriitoarei. Prima sa carte, „Farmecul Marocului” (1932), a avut un impact important și a deschis drumul unei serii de volume inspirate din experiențele sale de călătorie. Stilul său este modern și direct, bazat pe observații personale și reflecții profunde. Experiențele trăite în Asia, inclusiv dificultățile de adaptare și izolarea au contribuit la profunzimea operei sale. Pe lângă activitatea literară, a lucrat și în cinematografie, realizând filme documentare și colaborând cu companii internaționale. Astfel, Sofia lablonska a devenit nu doar o martoră a lumii, ci și o pionieră în documentarea vizuală a acesteia.

Participarea reprezentantelor UUR Timiș la acest eveniment internațional a fost importantă pentru consolidarea legăturilor cu organizațiile ucrainene din diaspora și pentru promovarea valorilor culturale ucrainene în cadrul comunității. Totodată, a reprezentat o oportunitate de a evidenția implicarea filialei în susținerea activităților culturale și educaționale dedicate păstrării identității ucrainene.

Întâlnire educativă în cadrul „Clubului micilor ucraineni” din Cluj-Napoca

În ziua de 21 martie 2026, la sediul Filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, sub coordonarea dnei Lyudmyla Dorosh, redactorul-șef al revistei pentru copii „Dzvonyk”, a avut loc o întâlnire educativă în cadrul „Clubului micilor ucraineni”, dedicată celor mai cunoscute femei din Ucraina din cele mai vechi timpuri și până astăzi. Evenimentul i-a reunit pe copii în jurul temei înțelepciunii feminine, a forței interioare și a spiritului neînfricat al femeilor, care, de-a lungul secolelor, au modelat istoria și cultura poporului ucrainean.

La începutul acțiunii, copiii au aflat despre femei remarcabile care s-au evidențiat prin curaj, talent și perseverență. Am vorbit despre cneaghina Olha – conducătoarea Rusiei Kievene, cunoscută pentru înțelepciunea și abilitățile sale de lider; despre legendara creatoare de cântece Marusia Ciurai, al cărei nume este legat de numeroase cântece populare; despre poeta Lesea Ukrainka, devenită simbol al rezistenței și al puterii cuvântului; despre talentata pictoriță Kateryna Bilokur, care, deși autodidactă, a reușit să obțină recunoaștere datorită harului său excepțional; despre celebra soprană de operă Solomiya Krušelnyțka; despre Roxolana, cunoscută pentru înțelepciunea și influența sa la curtea otomană, precum și despre poeta contemporană Lina Kostenko – un exemplu de principialitate, demnitate și fidelitate față de propriile convingeri.

A urmat o discuție despre modul în care s-au făcut remarcate, despre trăsăturile de caracter care

le-au ajutat să lase o amprentă puternică în istorie și cultură și despre calitățile care le-au permis să-și îndeplinească destinul. S-a vorbit despre înțelepciune, hărnicie, curaj, talent, încrederea în sine și dragostea față de propriul popor.

Un interes deosebit a stârnit povestea Marusiei Ciurai. Copiii au ascultat o versiune modernă a cântecului „Nu te duce, Hryțiu, la șezătoare!”, care, potrivit tradiției, îi aparține. În timp ce discutăm despre creația Katerynei Bilokur, participanții au avut ocazia să vadă reproduceri ale picturilor sale și să se convingă că talentul autentic și perseverența pot depăși orice obstacol.

A doua parte a întâlnirii a fost dedicată unui atelier creativ. Participanții au realizat o pictură, folosind tehnica picturii pe sticlă, alegând motive populare – flori, ramuri de călin și un cocoș. Activitatea a necesitat atenție și răbdare. La început, unora li s-a părut dificilă tehnica, însă cu fiecare pensulație copiii au căpătat mai multă încredere. În final, fiecare a realizat o lucrare originală și viu colorată. După uscarea picturilor, acestea au fost puse în rame, iar copiii și-au admirat cu mândrie creațiile.

Întâlnirea s-a desfășurat, ca de obicei, într-o atmosferă caldă și prietenoasă. Au fost multe discuții, emoții sincere și bucuria creației împărtășită de toți. Ne-a unit un scop comun – acela de a cunoaște istoria, de a cinsti personalitățile marcante și de a cultiva dragostea pentru cultura ucraineană. Fără îndoială, această întâlnire ne-a lăsat impresii luminoase și inspirație pentru noi descoperiri.

CONSOLIDAREA COMUNITĂȚILOR UCRAINESE DIN EUROPA ȘI SPRIJINUL PENTRU UCRAINA

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat, sâmbătă, 7 martie, la reuniunea Consiliului Extins al Congresului European al Ucrainenilor (CEU), desfășurată la Praga, Republica Cehă, alături de reprezentanți ai organizațiilor ucrainene din mai multe state europene. În cadrul reuniunii au fost analizate principalele direcții strategice ale activității CEU, precum și provocările cu care se confruntă comunitățile ucrainene din diferite state în actualul context regional și geopolitic, atât cele autohtone, cât și noile comunități formate în urma declanșării invaziei pe scară largă a Federației Ruse în Ucraina.

Discuțiile s-au concentrat pe mecanismele și proiectele prin care pot fi susținute, în continuare, eforturile de păstrare a identității, limbii și culturii ucrainene, a tradițiilor comunităților ucrainene din Europa, precum și pe instrumentele de integrare și sprijinire a refugiaților ucraineni care s-au stabilit în diferite state europene.

Totodată, au fost discutate modalitățile de continuare a sprijinului multidimensional pentru statul ucrainean atât în eforturile de apărare a suveranității și de realizare a unei păci juste și durabile, cât și de accelerare a parcursului său european și euro-atlantic. În cadrul dezbaterilor au fost evidențiate eforturile consistente depuse de organizațiile ucrainene din Europa în sprijinul Ucrainei, inclusiv contribuțiile importante la susținerea sistemului energetic ucrainean, grav afectat de atacurile rusești.

De asemenea, a fost discutată necesitatea consolidării parteneriatelor deja existente și a intensificării colaborării dintre Congresul European al Ucrainenilor, Congresul Mondial al Ucrainenilor și autoritățile ucrainene, inclusiv Administrația Prezidențială și Ministerul de Externe al Ucrainei, subliniindu-se importanța acestor instituții și a menținerii unor relații strânse cu acestea, în vederea unei mai bune coordonări a acțiunilor de lobby și a sprijinului internațional pentru Ucraina.

Un punct important al discuțiilor a fost reprezentat de implicarea, atragerea și susținerea tinerilor ucraineni, precum și de formarea unei noi generații de lideri ai comunităților ucrainene din Europa. În acest context, președintele UUR a prezentat modelul de bune practici existent la nivelul Uniunii Ucrainenilor din România în ceea ce privește sprijinirea tinerilor și implicarea acestora în structurile decizionale ale Uniunii, exprimând, totodată, des-

chiderea Uniunii de a oferi expertiză în acest domeniu, de a organiza în România o serie de întâlniri și de a dezvolta proiecte dedicate tinerilor ucraineni din Europa.

Un alt subiect important al discuțiilor l-a constituit susținerea educației în limba ucraineană în statele europene. În acest context, a fost prezentat și modelul de bune practici din România, precum și experiența Uniunii Ucrainenilor din România în acest domeniu. Totodată, s-a convenit ca Uniunea să își ofere sprijinul și expertiza pentru dezvoltarea unor mecanisme similare în alte state, fiind propuse, în acest sens, întâlniri și schimburi de experiență cu profesori, inspectori de specialitate și ex-

perți din România în domeniul educației în limba ucraineană.

La reuniune a fost prezent și E.S. Vasyl Zvarych, Ambasadorul Ucrainei în Republica Cehă, pe care Nicolae-Miroslav Petrețchi l-a felicitat pentru implicarea constantă și exemplul de colaborare pe care îl oferă între misiunea diplomatică a Ucrainei și organizațiile ucrainene din Republica Cehă. El a subliniat, totodată, faptul că această abordare activă poate servi drept model pentru alți diplomați ucraineni, evidențiind importanța consolidării și dezvoltării unei cooperări strânse între ambasadele Ucrainei și organizațiile reprezentative ale comunităților ucrainene din diaspora, pentru întărirea comunităților, implementarea proiectelor comune și promovarea eficientă a intereselor Ucrainei la nivel internațional.

Folosind acest prilej, președintele UUR și-a exprimat recunoștința față de președintele Congresului European al Ucrainenilor, Bohdan Raychinets, pentru invitația adresată și pentru eforturile constante depuse în vederea consolidării cooperării dintre organizațiile ucrainene din Europa, pentru întărirea unității comunităților ucrainene din diaspora, coordonarea inițiativelor comune în sprijinul Ucrainei și promovarea intereselor acesteia în spațiul european.

Alături de președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, la reuniune a participat consilierul Uniunii și coordonatorul organizațiilor de tineret ucrainene sub egida Congresului European al Ucrainenilor, Fabian Popovici, care a prezentat principalele direcții de acțiune și proiectele viitoare dedicate tineretului ucrainean, precum și perspectivele de dezvoltare a cooperării dintre organizațiile de tineret ucrainene din Europa.

Sursa: www.uur.ro

Etapa județeană a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă – 2026

Rezultatele etapei județene a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă – 2026, desfășurată la începutul lunii martie, au fost publicate, stabilind componența loturilor de elevi care vor reprezenta județele Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Suceava și Timiș la etapa națională a competiției.

În urma centralizării rezultatelor, un număr total de 65 de elevi din 311 participanți s-au calificat pentru etapa națională, după cum urmează: Arad – 2 elevi, Botoșani – 4 elevi, Caraș-Severin – 2 elevi, Suceava – 19 elevi, Maramureș – 19 elevi, Timiș – 19 elevi.

Uniunea Ucrainenilor din România a susținut financiar premiarea tuturor elevilor participanți și câștigători la olimpiadă, precum și transportul acestora, acolo unde a fost necesar. Premiile acordate au fost: Premiul I – 300 lei, Premiul II – 250 lei, Premiul III – 200 lei, Mențiune – 150 lei, Premiu de participare – 100 lei.

Și la această ediție, UUR este partener oficial în vederea organizării, finanțării și promovării Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă, alături de Ministerul Educației și Cercetării și Inspectoratele Școlare Județene.

Potrivit informațiilor transmise de Ministerul Educației și Cercetării, prin Direcția Generală pentru Minorități și Desegregare, etapa națională a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă – 2026 se va desfășura în perioada 20–23 aprilie 2026, la Colegiul Național „Diaconovici-Tietz” din Reșița, județul Caraș-Severin.

În cele ce urmează sunt prezentate instituțiile de învățământ și numărul elevilor care compun loturile reprezentative ale fiecărui județ, calificate pentru etapa națională a olimpiadei.

Arad

Școala Gimnazială Târnova: 1 elev – cl. a V-a, 1 elev – cl. a VI-a.

Botoșani

Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni: 1 elev – cl. a V-a, 2 elevi – cl. a VII-a; Școala Gimnazială Nr. 1 Căndești: 1 elev – cl. a VIII-a.

Caraș-Severin

Liceul Tehnologic „Decebal” din Caransebeș: 1 elev – cl. a VII-a;

Școala Gimnazială Cornuțel: 1 elev – cl. a VIII-a.

Maramureș

Școala Gimnazială Remeti: 1 elev – cl. a V-a; Școala Gimnazială Valea Vișeuului: 1 elev – cl. a V-a, 1 elev – cl. a VI-a, 2 elevi – cl. a VII-a, 1 elev cl. a VIII-a;

Școala Gimnazială Rona de Sus: 1 elev – cl. a VI-a, 1 elev – cl. a VII-a, 1 elev – cl. a VIII-a;

Școala Gimnazială „George Coșbuc” din Sighetu Marmăției: 1 elev – cl. a VI-a;

Școala Gimnazială Crasna Vișeuului: 1 elev – cl. a VII-a;

Colegiul Național „Dragoș Vodă” din Sighetu Marmăției: 2 elevi – cl. a IX-a;

Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției: 2 elevi – cl. a X-a, 2 elevi – cl. a XI-a, 2 elevi – cl. a XII-a;

Suceava

Școala Gimnazială Ulma: 2 elevi – cl. a V-a; Școala Gimnazială Bălcăuți: 3 elevi – cl. a VI-a, 2 elevi – cl. a VIII-a;

Școala Gimnazială Nr. 8 Suceava: 1 elev – cl. a VII-a; Școala Gimnazială Baineț: 1 elev – cl. a VII-a;

Școala Gimnazială „Ion Aflorei” din Izvoarele Sucevei: 1 elev – cl. a VIII-a;

Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir” din Suceava: 1 elev – cl. a IX-a;

Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret: 1 elev – cl. a IX-a, 1 elev – cl. a X-a, 1 elev – cl. a XI-a;

Colegiul Național Petru Rareș Suceava: 1 elev – cl. a X-a;

Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei” din Suceava: 2 elevi – cl. a XI-a, 1 elev – cl. a XII-a;

Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava: 1 elev – cl. a XII-a;

Timiș

Școala Gimnazială Știuca: 1 elev – cl. a V-a, 1 elev – cl. a VI-a, 1 elev – cl. a VII-a, 2 elevi – cl. a VIII-a; Școala Gimnazială Bârna: 1 elev – cl. a V-a, 1 elev – cl. a VI-a, 1 elev – cl. a VII-a;

Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu” din Lugoj: 2 elevi – cl. a IX-a, 3 elevi – cl. a X-a, 3 elevi – cl. a XI-a, 3 elevi – cl. a XII-a.

Uniunea Ucrainenilor din România felicită toți elevii participanți, cadrele didactice implicate și inspectorii de specialitate pentru efortul depus și le urează mult succes elevilor calificați la etapa națională. Prin acest demers, Uniunea își reafirmă angajamentul constant de a sprijini performanța școlară și de a încuraja studiul limbii materne ucrainene în rândul elevilor.

Sursa: www.uur.ro

PERSONALITATEA PLURIVALENTĂ A LUI TARAS H. ȘEVCHENKO

Evocarea personalității copleșitoare a Cobzarului națiunii ucrainene de către Uniunea Ucrainenilor din România în fiecare an, în luna martie, reprezintă nu doar un simplu omagiu, formal adus marelui poet național, ci recunoașterea rolului hotărâtor pe care acesta l-a jucat în formarea conștiinței naționale a poporului ucrainean. A vorbi despre Taras H. Șevcenko înseamnă a vorbi despre iubirea de neam și de țară, înseamnă a vorbi despre iubirea limbii materne, înseamnă, la urmei urmei, a vorbi despre spiritul unei națiuni.

Și Filiala Cluj a UUR, în colaborare cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității „Babeș-Bolyai”, l-a omagiat pe marele poet ucrainean la data de 7 martie 2026, celebrând „212 ani de la nașterea lui Taras Șevcenko” într-un cadru festiv și cald, totodată.

În debutul acțiunii, au răsunat imnurile de stat ale României și Ucrainei, după care președintele Filialei clujene a Uniunii Ucrainenilor din România a făcut apel la o năvală a lui Vasyl Stefanyk, „Maria”, pentru a reliefa unul dintre cele mai impresionate omagii aduse lui Taras Șevcenko din întreaga literatură ucraineană, subliniind prin fragmentele citate însemnătatea lui Taras Șevcenko pentru ucraineni.

Nuvela „Maria”, scrisă de Vasyl Stefanyk în anul 1916, este una dintre cele mai importante opere nu doar din creația nuvelistică a scriitorului, ci și din întreaga proză scurtă a literaturii ucrainene de la începutul secolului al XX-lea. Ea este dedicată memoriei lui Ivan Franko și reprezintă un drum al cunoașterii, de către eroina principală, a oamenilor, a lumii și a propriei sale identități în cadrul acesteia. Cel mai expresiv se dezvăluie măreția spirituală a mamei și profunzimea iubirii ei față de copii în episodul în care fiii Mariei s-au înrolat voluntar în rândurile luptătorilor Siciului și au plecat să dobândească pentru Ucraina cel mai de preț bun al lor –

Cântecul patriotic vindecă sufletul Mariei, o poartă către fiii ei, iar ea deja vede cum li se împlinește visul: „Strălucesc râurile pe tot pământul nostru și cad cu vuit în mare, iar poporul se ridică în picioare. În frunte sunt fiii ei, iar ea merge împreună cu ei spre acea Ucraină”.

Acest preambul literar deosebit de expresiv și emoționant a pregătit publicul pentru următoarea comunicare, susținută de dna conf. univ. dr. Diana

speță, de lirica sa, ceea ce a dus la o percepție incompletă a personalității plurivalente a celui supranumit Cobzarul națiunii ucrainene. Abia în ultimele decenii ale secolului al XX-lea, lucrările sale au început să se bucure de atenția specialiștilor, respectiv a publicului larg, să beneficieze de o analiză pertinentă și avizată din partea criticilor de artă, cu alte cuvinte să beneficieze de recunoaștere.

Considerat fondatorul realismului critic în pictură, unul dintre cei mai talentați artiști ai tehnicii acvaforte din acea perioadă, Taras Șevcenko a lăsat moștenire, de-a lungul a trei decenii (între 1830-1861), peste 1200 de lucrări, majoritatea lor fiind legate tematic de Ucraina. Paleta generoasă a genurilor plastice abordate – portrete, compoziții pe teme mitologice, istorice și din viața de zi cu zi, peisaje, desene, pe care sunt reprezentate monumente istorice – stă mărturie a varietății preocupărilor pictorului ucrainean.

„Dintre toate artele frumoase, acum cel mai mult îmi place gravura. Și nu fără teme. A fi un bun gravor înseamnă a fi un răspânditor de frumos și educație în societate. Înseamnă a răspândi lumina adevărului. Înseamnă a fi folositor oamenilor și plăcut lui Dumnezeu”, mărturisește Șevcenko în „Jurnal”.

A urmat vizionarea unui film documentar dedicat vieții și activității lui Șevcenko, din seria celor realizate de producătorul Akim Halimov. În continuare, dramaturgul ucrainean Konstantyn Solovienko a prezentat câteva fragmente din punerea în scenă a piesei „Șevcenko 2.0” la Teatrul Național din Harkiv.

Evenimentul dedicat Marelui Cobzar a fost încununat printr-un moment poetic-liric deosebit de emoționant, pregătit de grupul vocal „Malvy”, sub coordonarea dnei Svitlana Smyrnova și în acompaniamentul dlui Volodymyr Albul, pe parcursul căruia au fost recitate poezii și poeme șevcenkiene și au fost interpretate cântece pe versurile lui Taras H. Șevcenko.

Ca de fiecare dată, evenimentul organizat de Filiala Cluj a UUR a reprezentat un prilej de îmbogățire culturală și emoțională, înscriindu-se în dezerderatele Uniunii Ucrainenilor din România privind promovarea culturală și identitară a ucrainenilor.

**Președintele Filialei Cluj a UUR,
conf. univ. dr. Ioan HERBIL**

Tetean și intitulată „Transpoziție intersemantică în povestirea «Varnak» a lui Taras Șevcenko”, în care autoarea s-a oprit asupra câtorva elemente de intertextualitate literară și muzicală: „În povestirile și nuvelele sale, Șevcenko exploatează cu măiestrie

modele, șabloane artistice, imagini poetice preluate din literatura precedentă sau din cea contemporană lui și le introduce cu măiestrie în structura narativă a operelor sale. Folosirea citatelor, perfrazelor, referințelor, repovestirea unor anecdote din presa vremii ori menționarea unor nume de scriitori, poeți, pictori, compozitori sau opere ale acestora se întrepătrund în țesătura narativă a fiecărei povestiri sau nuvele”, a concluzionat conf. univ. dr. Diana Tetean.

Cea de-a treia comunicare i-a aparținut dnei lector univ. dr. Mihaela Herbil, intitulată „Taras Șevcenko – artistul plastic”, în care autoarea a vorbit despre latura artistică a personalității plurivalente a Marelui Cobzar și relevanța acesteia în conturarea specificului artei ucrainene în contextul celei universale.

Taras Șevcenko – pictorul nu este mai puțin important decât Taras Șevcenko – poetul, doar că această valență a geniului său creator fie a fost neglijată, fie a fost umbrită de creația sa literară, în

libertatea. Maria plătește prețul suprem, asemenea miilor altor mame care și-au sacrificat fiii pentru Ucraina: „Pe lângă ziduri își țineau inimile în palme și suflau asupra lor, ca să nu doară”, – astfel redă autorul sentimentele acestor mame ucrainene. Vitregiile războiului nu o fac pe Maria să renunțe la cauza pentru care copiii ei își varsă sângele. Portretul lui Șevcenko, singurul lucru rămas ca amintire de la fiii ei, cea mai de preț comoară, îl acoperă cu trupul ei, când ocupanții „îi sfâșiau trupul cu biciurile”, pentru că nu voia să renunțe la el.

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA A MARCAT 212 ANI DE LA NAȘTEREA POETULUI TARAS ȘEVCHENKO

ARAD

Filiala Arad a Uniunii Ucrainenilor din România a marcat luni, 9 martie 2026, împlinirea a 212 ani de la nașterea marelui poet ucrainean Taras H. Șevchenko, una dintre cele mai reprezentative personalități ale culturii și literaturii ucrainene și un simbol al luptei pentru libertate, identitate și demnitate națională.

Evenimentul a reunit elevi ai Școlii Gimnaziale Târnova, care studiază limba maternă ucraineană. Manifestarea a fost dedicată cunoașterii și valorificării operei literare a poetului, elevii participând cu entuziasm la un program artistic care a inclus recitări din creațiile lui Taras Șevchenko, prezentări tematice și activități educative menite să evidențieze contribuția sa majoră la dezvoltarea literaturii și a conștiinței naționale ucrainene.

Prin aceste momente culturale, elevii au avut ocazia nu doar să se apropie de opera marelui poet, ci și să înțeleagă mai profund valorile spirituale și identitare pe care acesta le-a promovat prin scrierile sale, transmise din generație în generație.

La eveniment au fost prezenți Anna Hanțig, profesoară de limba și literatura ucraineană, Ileana Preda, secretar în cadrul filialei, precum și Dumitru Stuleanec, președintele interimar al Filialei Arad a Uniunii Ucrainenilor din România, care a adresat un mesaj de apreciere elevilor și cadrelor didactice implicate în organizarea acestei activități.

Prin organizarea unor astfel de evenimente, Filiala Arad își propune să promoveze valorile culturale ucrainene și să încurajeze tinerii să își cunoască și să își păstreze limba maternă, tradițiile și patrimoniul cultural, consolidând în același timp legătura dintre generații în cadrul comunității ucrainene.

Totodată, reprezentanții filialei au adresat mulțumiri Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul constant acordat în organizarea și desfășurarea activităților culturale și educaționale dedicate păstrării identității etnice, lingvistice și culturale a ucrainenilor din România.

BOTOȘANI

Filiala Botoșani a Uniunii Ucrainenilor din România a marcat împlinirea a 212 ani de la nașterea lui Taras H. Șevchenko, considerat „părintele” limbii literare ucrainene, printr-o serie de manifestări dedicate memoriei și operei sale.

Primul eveniment s-a desfășurat în ziua de 9 martie 2026, la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, județul Botoșani, la inițiativa profesoarei Iuliana Vatamaniuc, cu participarea elevilor care studiază limba și literatura ucraineană, precum și a directorului instituției, Simonica Lăcrămioara Fercalo. Manifestarea a debutat cu alocuțiunea acesteia, în care a evocat momente din viața marelui poet, subliniind încercările care i-au modelat spiritul și i-au conturat vocația de luptător. Programul artistic a inclus interpretări muzicale pe versurile lui Șevchenko, recitări de poezii și prezentări dedicate temelor și motivelor literare specifice operei sale, realizate de elevii claselor V–VII.

Directorul instituției de învățământ, Simonica Fercalo, a felicitat elevii și cadrele didactice implicate, evidențiind preocuparea constantă a profe-

soarei Iuliana Vatamaniuc pentru păstrarea și promovarea limbii materne prin activități educaționale dedicate valorilor culturale ucrainene.

Activități similare au avut loc și la Școala Gimnazială Nr. 1 Căndești, în ziua de 13 martie, unde profesoarele Iuliana Vatamaniuc și Cosmina Maidaniuc au organizat momente educative care au îmbinat metodele formale cu cele nonformale. Elevii au recitat poezii, au interpretat cântece și au realizat desene inspirate din opera lui Taras Șevchenko, subliniindu-se importanța cunoașterii marilor personalități pentru păstrarea identității etnice.

La data de 21 martie, cu prilejul „Zilei Internaționale a Poeziei”, la sediul Filialei Botoșani din Rogojești, inspectorul școlar pentru minoritatea ucraineană, Claudia Hrinciuc, a organizat evenimentul „Arta cuvântului lui Șevchenko”.

În cadrul manifestării, a avut loc o masă rotundă la care au participat profesori, elevi, studenți și părinți, care au citit din creația poetului și au împărtășit versurile preferate. Discuțiile au evidențiat caracterul universal al operei lui Șevchenko, ale cărei teme depășesc granițele timpului și spațiului, rămânând mereu actuale și relevante.

Totodată, Claudia Hrinciuc alături de profesoara Iuliana Vatamaniuc au premiat toți elevii participanți la Olimpiada Națională de Limba și Literatura Ucraineană, premiile fiind oferite integral de către Uniunea Ucrainenilor din România. În mesajul adresat participanților, a fost subliniat rolul UUR în susținerea limbii, culturii și tradițiilor ucrainene, precum și importanța recunoașterii performanței în rândul tinerilor.

Evenimentul de la Rogojești s-a încheiat într-o notă emoționantă, prin momente artistice susținute de elevii Școlii Gimnaziale „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, precum și de ansamblul „Primăvara” al Filialei Botoșani a UUR. Momentele au fost pregătite de profesoarele Iuliana Vatamaniuc, Cosmina Maidaniuc și Claudia Hrinciuc.

Claudia HRINCIUC

BUCUREȘTI

La invitația președintelui Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România, Mihai Traista, președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat miercuri, 11 martie, la un eveniment cultural deosebit, care marchează 212 ani de la nașterea Marelui Cobzar ucrainean, Taras H. Șevchenko. Evenimentul, la care au participat membri ai comunității ucrainene din capitală, s-a desfășurat la bustul poetului din Parcul Regele Mihai I.

În alocuțiunea sa, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat importanța deosebită a operei lui Taras Șevchenko pentru poporul ucrainean, exprimând convingerea că nu există ucrainean care să nu-i cunoască creația, așa cum nu există român care să nu cunoască opera lui Mihai Eminescu.

„Taras Șevchenko este considerat unul dintre fondatorii limbii ucrainene moderne, iar opera sa rămâne un reper fundamental pentru identitatea, cultura și spiritualitatea poporului ucrainean”, a declarat el.

Președintele UUR a evidențiat, de asemenea, faptul că etnicii ucraineni din România acordă o atenție deosebită păstrării și promovării acestei

moșteniri culturale, Uniunea Ucrainenilor din România organizând anual numeroase evenimente dedicate marelui poet în toate regiunile în care comunitatea ucraineană este prezentă.

În acest context, el a amintit că România este statul din Uniunea Europeană care găzduiește cel mai mare număr de busturi ale lui Taras Șevchenko, multe dintre acestea fiind realizate cu sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România.

De asemenea, a subliniat că luna martie este emblematică pentru activitatea UUR, fiind perioada în care sunt organizate numeroase manifestări culturale, simpozioane și evenimente literare dedicate operei Marelui Cobzar, în toate comunitățile ucrainene din țară.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat și rolul important al tinerelor generații în păstrarea și transmiterea valorilor identitare ucrainene, amintind încrederea pe care Taras Șevchenko o acorda tinerilor, considerați factori esențiali în construirea unei lumi mai bune.

Președintele UUR a arătat că, în contextul geopolitic actual, marcat de invazia pe scară largă a Federației Ruse în Ucraina, opera lui Taras Șevchenko rămâne actuală, valorile promovate de acesta continuând să unească poporul ucrainean din întreaga lume, inclusiv comunitatea din România.

Cu acest prilej, Nicolae-Miroslav Petrețchi a adresat felicitări Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România și președintelui acesteia, Mihai Traista, pentru activitatea constantă în sprijinul comunității ucrainene și pentru implicarea tinerilor în activitățile Uniunii.

În încheiere, a mulțumit tuturor celor prezenți pentru participare și pentru sprijinul acordat comunității ucrainene, subliniind caracterul comemorativ și reflexiv al evenimentului.

În cadrul manifestării, președintele UUR, împreună cu colegii săi, a depus o coroană de flori la bustul lui Taras Șevchenko, în semn de respect și recunoștință pentru contribuția acestuia la cultura și identitatea națională ucraineană. Programul a inclus și momente artistice inspirate din opera sa, cu recitaluri de poezie și interpretări muzicale.

La eveniment au fost prezenți prim-vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România, Bogdan Moisei, secretarul Consiliului (Radei) UUR, Terezia Șendroi, colegi din cadrul sediului central al UUR, precum și numeroși membri ai comunității ucrainene din București.

CARAȘ-SEVERIN

Filiala Caraș-Severin a Uniunii Ucrainenilor din România a marcat duminică, 8 martie 2026, la sediul din Caransebeș, împlinirea a 212 ani de la nașterea poetului național al Ucrainei, Taras H. Șevchenko. Evenimentul a fost dedicat celebrării uneia dintre cele mai reprezentative personalități ale culturii ucrainene, a cărei operă a contribuit în mod decisiv la afirmarea identității naționale și la dezvoltarea limbii și literaturii ucrainene moderne.

În deschiderea manifestării, Daniel Basaraba, președintele Filialei Caraș-Severin a UUR, a vorbit despre rolul esențial pe care Taras Șevchenko l-a avut în formarea conștiinței naționale a poporului ucrainean și despre actualitatea mesajului său, care promovează valorile libertății, demnității și dreptății.

(Continuare la pagina 9)

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA A MARCAT 212 ANI DE LA NAȘTEREA POETULUI TARAS ȘEVCHENKO

(Urmare de la pagina 8)

Alocuțiunea a fost urmată de o prezentare dedicată vieții și operei poetului, realizată de prof. Ioan Rosoha, președintele Organizației Caransebeș a UUR, care a evidențiat principalele momente din biografia lui Taras Șevchenko, precum și contribuția sa remarcabilă la dezvoltarea literaturii ucrainene. De asemenea, Ioan Malenovschi, prim-vicepreședintele Filialei cărășene, a susținut o alocuțiune dedicată importanței evenimentului.

La eveniment au participat membri ai Comitetului Filialei Caraș-Severin, reprezentanți ai organizațiilor locale din Reșița, Caransebeș, Copăcele, Zorile și Cornuțel, precum și alți invitați, care au adus un omagiu poetului național ucrainean și au participat la discuții despre moștenirea culturală pe care acesta a lăsat-o poporului ucrainean.

Evenimentul a reprezentat nu doar un moment comemorativ, ci și o ocazie de reflecție asupra valorilor culturale și spirituale pe care Taras Șevchenko le-a promovat prin opera sa. Prin organizarea unor astfel de manifestări, Uniunea Ucrainenilor din România își reafirmă angajamentul de a sprijini și promova cultura, limba și tradițiile comunității ucrainene din România, contribuind totodată la consolidarea dialogului intercultural și la păstrarea identității etnice în rândul noilor generații.

CONSTANȚA

Marți, 10 martie 2026, Reprezentanța Constanța a UUR a organizat în parteneriat cu Școala UA Radiance din Constanța – filiala Constanța a Școlii Radiance Education, Seara poetică „Mari poeți. Taras Șevchenko – Mihai Eminescu – Yunus Emre”, în vederea celebrării zilei de naștere a poetului ucrainean Taras H. Șevchenko.

Manifestarea culturală s-a desfășurat la sediul Reprezentanței UUR, la care au participat elevi și cadre didactice ale Școlii UA Radiance Constanța (director Ludmila Ivanova), membri ai comunității ucrainene locale, iar, din partea Reprezentanței UUR Constanța, Dorina Popescu, secretar în cadrul organizației, Nadiia Vesnina, psiholog ucrainean, Alexandra Simon, reprezentata organizația Jesuit Refugee Service/ JRS, precum și reprezentanți ai altor comunități etnice din municipiul Constanța, oameni de cultură, personalități ale vieții culturale și artistice locale.

Seara poetică a promovat opera lui Taras Șevchenko în contextul marii literaturi și culturi europene, realizând un puzzle poetic al marilor voci ale poeziei europene din regiune: Mihai Eminescu, Taras Șevchenko, Yunus Emre – trei titani, trei poeți paradigmatici, trei culturi care se întâlnesc armonios la Tomis, spațiul emblematic al exilului poetului Publius Ovidius Naso, spațiul emblematic al armoniei interculturale, interetnice și interconfesionale.

În cadrul evenimentului, experți locali în critică literară și oameni de cultură din mediile culturale locale și din comunitățile naționale minoritare au dezbătut afinitățile literare, culturale și spirituale ale celor trei mari poeți.

Punctul central al evenimentului l-a reprezentat spectacolul artistic pus în scenă de cadrele didactice și elevii Școlii UA Radiance, scenete regizate din opera lui Șevchenko, recitarea de poezii din lirica acestuia, cântece pe versurile Marelui Cobzar, într-un mixt artistic creativ, inovativ și emoționant. La momentul artistic și-a adus contribuția și artista populară Anastasia Ermakova, cu interpretări muzicale de înaltă calitate.

Seara s-a încheiat cu o șezătoare cu gustări alese și modeste cadouri pentru copiii care au participat la spectacol. Cei prezenți au petrecut un timp cultural de calitate, discutând despre rolul operei lui Taras Șevchenko în dezvoltarea limbii, literaturii, culturii și identității ucrainene, dar și despre rolul fondator și paradigmatic al poezilor amintiți în crearea și dezvoltarea literaturilor naționale ale celor două țări.

GALAȚI

Marți, 12 martie 2026, în Amfiteatrul Liceului de Arte „Dimitrie Cucliu” din Galați, Filiala Galați a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat acțiunea „Taras Șevchenko – sufletul poporului ucrainean”, marcând 212 ani de la nașterea marelui poet, simbol al luptei pentru libertatea și demnitatea poporului ucrainean și al identității naționale.

Scopul activității a fost cunoașterea și promovarea operei lui Taras Șevchenko, cultivarea respectului față de patrimoniul cultural ucrainean și transmiterea valorilor spirituale și a mesajului de libertate, curaj și demnitate către tânără generație.

Programul a debutat cu o prezentare proiectată despre viața și opera poetului, prin care participanții au pătruns în universul destinului său dramatic și al creației care a devenit glasul unui popor întreg. De asemenea, prezentarea a cuprins și rubrica «Цікаві факти з життя Т. Г. Шевченка» („Lucruri interesante din viața lui T. H. Șevchenko”), oferind participanților informații mai puțin cunoscute despre poet.

Momentul central al programului a fost compoziția literară «Тарасове слово» („Cuvântul lui Taras”), în cadrul căreia copiii au recitat poeziile «Вранці» („Dimineața”), „За сонцем хмаронька пливе” („După soare plutește un norișor), «Зоре моя вечірняя» („Steaua mea de seară”) și fragmente din cunoscutele poeme «Гайдамаки» („Haidamaci”) și «Кавказ» („Caucazul”).

Un moment deosebit de emoționant l-a constituit programul artistic al corului Yasnytsya, care a interpretat cântece pe versurile lui Taras Șevchenko: «Зацвіла в долині червона калина» („A înflorit în

vale călina roșie), «Думи мої, думи» („Gândurile mele, gândurile mele”), «Учітеся, брати мої» („Învățați, frații mei”), «Садок вишневий коло хати» („Livada de vișini de lângă casă”).

Prin aceste interpretări, cuvintele poetului au prins viață, transmitând forța și speranța națiunii ucrainene. Participanții i-au adus un omagiu printr-o experiență emoționantă, descoperind frumusețea și profunzimea operei sale și înțelegând de ce poetul rămâne pentru totdeauna sufletul poporului ucrainean.

MARAMUREȘ

Luni, 9 martie 2026, la bustul marelui poet ucrainean Taras H. Șevchenko din municipiul Sighetu Marmăției, Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat acțiunea cultural-comemorativă intitulată „Omagiu adus marelui poet ucrainean Taras Șevchenko”.

Evenimentul a reunit peste 100 de participanți, sosiți la fața locului pentru a onora moștenirea culturală și literară a poetului. Din partea Uniunii au fost prezenți președintele Uniunii Ucrainenilor din România, reprezentanți ai sediului central al UUR, președintele Filialei Maramureș, precum și președinți ai organizațiilor locale ale filialei, consilieri și membri ai Uniunii. De asemenea, la manifestare au participat reprezentanți ai instituțiilor publice din județ, preoți ucraineni greco-catolici și ortodocși, directori ai unităților de învățământ din județ cu predare în limba ucraineană, elevi ai Școlii Gimnaziale din Valea Vișeuului, precum și elevi și cadre didactice ai Liceul Pedagogic „Taras Șevchenko” din Sighetu Marmăției.

Manifestarea a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de slujbe de pomenire oficiate de preoții ucraineni greco-catolici și ortodocși. Din partea Vicariatului Greco-Catolic Ucrainean, au oficiat pr. vicar Vasile Colopelnic și pr. Lucian Marusciac, iar, din partea Vicariatului Ortodox Ucrainean, au oficiat pr. vicar Marius Lauruc, pr. Ioan Iurcea, pr. Adrian Vișovan și pr. Iaroslav Clemcovici.

În cadrul evenimentului, au luat cuvântul reprezentanți ai Uniunii și ai instituțiilor locale, care au subliniat necesitatea păstrării vii a moștenirii spirituale și culturale lăsate de Taras Șevchenko, precum și importanța unor astfel de manifestări în consolidarea identității culturale. Au susținut alocuțiuni: Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele

(Continuare la pagina 11)

DEZBATEREA „DIVERSITATEA LINGVISTICĂ – O COMPONENTĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL”, GĂZDUITĂ DE UUR

Uniunea Ucrainenilor din România a găzduit, în calitate de partener, joi, 19 februarie 2026, la sediul filialei sale din București, o dezbatere cu tema „Diversitatea lingvistică – o componentă a patrimoniului cultural”, inițiată și organizată de Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI). La eveniment, au participat reprezentanți ai organizațiilor aparținând minorităților naționale din Comisia pentru învățământ și tineret și Comisia pentru cultură, culte și mass-media ale Consiliului Minorităților Naționale.

Inițiativa a constituit o importantă platformă de dialog pentru reprezentanții organizațiilor aparținând minorităților naționale cu privire la eforturile comune de conservare și perpetuare a identității culturale și lingvistice, la importanța schimburilor de bune practici între organizații și comunități, precum și la oportunitățile oferite de statul român printr-un cadru legislativ generos și un mecanism solid de protecție și sprijinire a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, cu accent pe susținerea elevilor și a studiului limbii materne.

Prezent la eveniment, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a subliniat importanța unor astfel de inițiative pentru consolidarea protecției drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale și a evidențiat faptul că România reprezintă un model de bune practici în acest domeniu, model construit și perfecționat în mod constant în ultimii 35 de ani. Totodată, a arătat că Uniunea Ucrainenilor din România promovează acest model și la nivel internațional, ca exemplu de sistem funcțional, bazat pe dialog, cooperare instituțională și respect reciproc.

De asemenea, acesta a evidențiat rolul esențial al Departamentului pentru Relații Interetnice și al celorlalte structuri implicate în protecția drepturilor minorităților naționale, precum și profesionalismul și competența specialiștilor care contribuie la menținerea și dezvoltarea unui cadru instituțional adecvat. Cu aceeași ocazie, a fost subliniată, totodată, importanța dialogului dintre reprezentanții minorităților naționale, astfel de întâlniri oferind oportunitatea de a identifica în mod direct provocările reale cu care se confruntă comunitățile și de a găsi soluții adecvate prin schimb de experiență și bune practici.

În deschiderea evenimentului, subsecretarii de stat din cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice, Dincer Geafer și Thomas Șindilariu, au vorbit despre cadrul multilingvistic internațional și despre diversitatea limbilor la nivel global, precum și despre riscurile asociate dispariției acestora. Totodată, aceștia au abordat contextul național, subliniind necesitatea ca membrii comunităților aparținând minorităților naționale să își conserve limba maternă prin respect față de diversitate și prin unitate, să creeze oportunități de cultivare a identității fiecărei minorități și să promoveze utilizarea limbilor materne la toate nivelurile, evidențiind importanța dialogului incluziv și a dreptului la exprimarea identității în societatea românească.

Uniunea Ucrainenilor din România a fost reprezentată, de asemenea, de vicepreședintele UUR, Mihai Traista, membru în Comisia pentru cultură, culte și mass-media a CMN, de președinta Filialei Timiș a UUR, Maria Szabo-Condrei, și de președintele Uniunii Tineretului Ucrainean din România, Ale-

xandru Mocernac, membri în Comisia pentru învățământ și tineret a CMN. Aceștia au prezentat activitatea cultural-educativă și științifică a UUR, desfășurată atât la nivel național, cât și la cel internațional, prin cele peste 500 de evenimente organizate anual, precum și mecanismele prin care UUR susține învățământul în limba maternă ucraineană, prin sprijin multidimensional acordat unităților de învățământ, cadrelor didactice și elevilor. A fost evidențiat, totodată, faptul că aceste demersuri au contribuit la îmbunătățirea calității actului educațional în limba ucraineană, succes confirmat de creșterea numărului de elevi și de înființarea unor noi grupe de studiu în județele Maramureș și Timiș.

În cadrul discuțiilor, au fost subliniate și eforturile Uniunii Ucrainenilor din România pentru asigurarea continuității identitare prin atragerea și implicarea tinerilor, prin mecanisme de susținere și formare, prin participarea acestora la procesele decizionale, prin crearea de oportunități profesionale în cadrul organizației și prin organizarea de evenimente și programe de formare relevante pentru dezvoltarea abilităților acestora.

Totodată, au fost prezentate problemele cu care se confruntă minoritățile naționale în domeniul învățământului în limba maternă, precum și posibilele soluții privind îmbunătățirea cadrului existent, în spiritul cooperării instituționale și al dialogului permanent.

Uniunea Ucrainenilor din România rămâne un partener de încredere al Departamentului pentru Relații Interetnice, deschis oricărei inițiative menite să consolideze cooperarea interetnică, să promoveze diversitatea lingvistică și culturală și să contribuie la dezvoltarea armonioasă a comunităților aparținând minorităților naționale din România.

Alături de reprezentanții comisiilor Consiliului Minorităților Naționale, au participat la eveniment președintele Forumului Cehilor din România, deputatul Ștefan Bouda, subsecretarii de stat din cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice, Dincer Geafer și Thomas Șindilariu, alături de colegii lor, Directorul General al Direcției Minorități din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, Alexandru Szepes, împreună cu reprezentanții direcției, precum și reprezentanții Societății Române de Televiziune.

Sursa: www.uur.ro

Vizite în școlile cu predare în limba ucraineană din Maramureș și premierea elevilor olimpici

Președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat marți, 31 martie, alături de colegii din cadrul Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, la o serie de vizite în școlile cu predare în limba ucraineană din județ. Obiectivul principal al acestor întâlniri a fost premierea elevilor care au obținut rezultate deosebite la etapa județeană a Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Ucraineană Maternă, o competiție care confirmă, an de an, vitalitatea și potențialul tinerelor generații de ucraineni.

Cu acest prilej, acesta le-a vorbit elevilor, în limba maternă, despre însemnătatea efortului lor și i-a asigurat de sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România, care va rămâne un partener de nădejde pe tot parcursul lor educațional, oferindu-le nu doar recunoaștere simbolică, ci și sprijin concret, constând în premii, tabere și excursii.

Deputatul a subliniat faptul că, dincolo de distincțiile obținute, studiul limbii ucrainene le deschide astăzi elevilor perspective profesionale importante. Într-o lume aflată în continuă schimbare, cunoașterea limbii materne reprezintă un avantaj competitiv real, iar piața muncii solicită tot mai mulți specialiști vorbitori de limba ucraineană în domenii precum medicina, ingineria sau tehnologia informației, transformând această competență într-o oportunitate de afirmare.

De asemenea, acesta a evidențiat contrastul dintre condițiile de studiu de odinioară și facilitățile

moderne de care beneficiază elevii în prezent, de la table interactive la echipamente moderne, subliniind importanța valorificării acestor resurse. Totodată, a reamintit eforturile administrative ale UUR, menționând că, prin Legea Bugetului de Stat pe anul 2026, au fost prevăzute fonduri speciale pentru modernizarea infrastructurii școlare, inclusiv pentru re-

novarea sau dotarea unor săli de clasă și cabinete, evidențiind importanța dialogului constructiv și a parteneriatului cu conducerea unităților de învățământ.

În același context, Nicolae-Miroslav Petrețchi a adresat mulțumiri directorilor unităților de învățământ cu predare în limba ucraineană pentru colaborarea fructuoasă și implicarea constantă: Lucreția Semeniuc, directoarea Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, Firuța Prodaniuc, directoarea Școlii Profesionale Poienile de sub Munte,

Ștefan Cuth, directorul Școlii Gimnaziale Nr. 4 Poienile de sub Munte, Persida Kucsicsa, directoarea Școlii Profesionale Repedea, și Nastaca Ostaș, directoarea Școlii Gimnaziale Nr. 1 Ruscova. Cu sprijinul acestora, au fost oferite peste 50 de premii elevilor care au demonstrat excelență în studiul limbii materne.

Recunoștința sa s-a îndreptat, de asemenea, către cadrele didactice de limba ucraineană, al căror profesionalism stă la baza acestor rezultate remarcabile. Profesorii, a subliniat acesta, pregătesc elevii cu dăruire și rigurozitate, oferindu-le nu doar cunoștințe teoretice, ci și motivația necesară pentru a-și depăși limitele. Prin activitatea lor zilnică, acești dascăli contribuie la transmiterea neîntreruptă a limbii materne către noile generații, fiind mentori și piloni ai identității culturale în cadrul fiecărei comunități.

Președintele UUR a reafirmat că educația în limba maternă rămâne un obiectiv fundamental și prioritar pentru Uniunea Ucrainenilor din România. Școala, a arătat acesta, este spațiul în care se construiește viitorul identității comunității, iar sprijinirea învățământului în limba ucraineană va rămâne o direcție centrală de acțiune. În acest sens, UUR va continua să investească în programe care stimulează performanța, pornind de la convingerea că o comunitate care își prețuiește educația își asigură continuitatea.

La aceste acțiuni au mai participat președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, vicepreședintele UUR, Ioan Recalo, președintele organizației locale Poienile de sub Munte a UUR, Serghei Stuleanic, președintele Organizației locale Ruscova a UUR, Pinte Mariciuc, precum și consilierii Fabian Popovici și Darius Colopelnic.

Sursa: www.uur.ro

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA A MARCAT 212 ANI DE LA NAȘTEREA POETULUI TARAS ȘEVCHENKO

(Urmare de la pagina 9)

Uniunii Ucrainenilor din România și deputat în Parlamentul României; Krisztofer-Levente Orosz, viceprimarul municipiului Sighetu Marmăției; Ioan Mariș, reprezentant al publicației „Salut Sighet”; Ioan Muntean, inspector școlar general adjunct în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș; Marius Lauruc, vicar al Vicariatului Ortodox Ucrainean din România; Vasile Colopelnic, vicar al Vicariatului Greco-Catolic Ucrainean din România; Anna Sambor, vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România.

Programul artistic a cuprins cântece dedicate marelui poet ucrainean Taras Șevchenko, interpretate de solistele Simina Colopelnic și Mihaela Miculaiciuc, precum și de elevii Școlii Gimnaziale din Valea Vișeuului, coordonați de directorul instituției, Maria Păpariga. De asemenea, programul a inclus un moment de recitare susținut de Mihai Macioca.

Evenimentul s-a încheiat cu depunerea de aranjamente florale la bustul poetului Taras Șevchenko.

Acțiunea a avut drept scop comemorarea și onorarea moștenirii culturale și literare a marelui poet ucrainean, precum și evidențierea contribuției sale esențiale la identitatea și istoria poporului ucrainean. Considerat fondator al limbii și literaturii ucrainene moderne și poet național al poporului ucrainean, Taras H. Șevchenko rămâne o figură emblematică a culturii ucrainene, iar marcarea acestei zile reprezintă, totodată, o oportunitate de promovare a valorilor culturale, a poeziei, artei și libertății de exprimare.

SATU MARE

Duminică, 8 martie 2026, Filiala Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat „Zilele Taras H. Șevchenko”, eveniment prilejuit de împlinirea a 212 ani de la nașterea marelui poet ucrainean. La manifestare au participat aproximativ 100 de persoane, care au împărtășit valorile Uniunii.

La eveniment au fost prezenți membri ai Comitetului Filialei Satu Mare, membri UUR ai Filialei Satu Mare, președinți și membri ai organizațiilor locale din cadrul Filialei sătmărene, respectiv Micula, Vetiș (Decebal), Ciuperceni (Agris) și Tarna Mare, cadre didactice și elevi ai Școlii Gimnaziale „Gellert Sándor” din Micula, invitați din Ucraina: Krailo Ivan, viceprimarul comunei Bedevlia, Onufrii Yaroslava, starostele satului Bilovartși și șefa Departamentului de Învățământ din cadrul Primăriei Bedevlia, precum și Renata Shelever.

Manifestările au debutat cu depunerea de coroane de flori la bustul poetului Taras Șevchenko, amplasat în Piața Vasile Lucaci din Satu Mare, din partea Filialei Satu Mare a UUR și a invitaților din Ucraina. Momentul a reprezentat un omagiu adus celui considerat simbol al literaturii ucrainene și proroc al renașterii naționale, personalitate care, prin opera sa, a contribuit la afirmarea identității naționale și la desăvârșirea limbii ucrainene.

Programul a continuat în sala de conferințe a unui complex hotelier din Satu Mare, unde participanții au avut ocazia să evoce viața și activitatea marelui poet ucrainean. În prima parte a manifestării, elevii ansamblului vocal „Huțuleata” de la Școala de Artă din Bedevlia (raionul Teceu, regiunea Transcarpatia), coordonați de Angelina Reshe-

tar și Olesia Shelever, au prezentat un program artistic dedicat lui Taras Șevchenko. Tinerii interpreți au recitat poezii și au interpretat cântece pe versurile Marelui Cobzar, iar eleva Elida Logoș a impresionat publicul prin recitarea poeziei „Gândurile mele, gânduri”.

Prin organizarea și susținerea evenimentului, Uniunea Ucrainenilor din România subliniază importanța păstrării vii a moștenirii spirituale și culturale lăsate de Taras Șevchenko, precum și rolul pe care astfel de manifestări îl au în consolidarea identității și solidarității comunității ucrainene.

SUCEAVA

În România, comunitățile ucrainene marchează anual memoria poetului național al Ucrainei, Taras H. Șevchenko, pe parcursul lunii martie. În acest context, duminică, 15 martie, Filiala Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, împreună cu Organizația locală Negostina a UUR și Școala Gimnazială Negostina, a organizat o amplă manifestare dedicată împlinirii a 212 ani de la nașterea poetului. Evenimentul s-a desfășurat în localitatea Negostina, județul Suceava, și a fost structurat în patru momente principale.

Manifestarea a debutat cu o slujbă de pomenire oficiată în fața bustului poetului Taras Șevchenko de către preotul Daniel Petrașuc.

A urmat ceremonia de depunere de flori din partea inițiatorilor, a invitaților și a reprezentanților autorităților locale și județene: Prefectura Județului Suceava, Inspectoratul Școlar Județean Suceava, Uniunea Ucrainenilor din România, Colegiul Vocațional Pedagogic „Osyp Makovy” din Cernăuți, Ucraina, Primăria Bălcăuți, Primăria Siret și Filiala Suceava a UUR.

Programul a continuat cu masa rotundă intitulată „Taras Șevchenko – Marele Cobzar al poporului ucrainean”. Activitatea a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de o rugăciune de binecuvântare rostită de preoții Daniel Petrașuc, Parohia Bălcăuți, și Ionuț Cârstean, Parohia Gropeni.

În cadrul evenimentului, au luat cuvântul reprezentanți ai autorităților județene și locale, care și-au exprimat respectul și aprecierea pentru cultura ucraineană: Bogdan George Păstrăv și Camelia Damian, subprefecții județului Suceava, Petru Crăciun, inspectorul școlar general adjunct în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Suceava, Ilie Sauciuc – președintele Filialei Suceava a UUR, Petru Iulian Chideșă – primarul comunei Bălcăuți, Adrian Popoiu – primarul orașului Siret, Mihaela Pintrijel – directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți și Daniel Serdenciuc – membru al Consiliului UUR și președintele Filialei Iași a UUR.

Sesiunea de comunicări științifice a fost susținută de specialiști din domeniul educației: prof. Eusebie Frăsieniuc, prof. Anca Știubianu, Școala Gimnazială Negostina, prof. Mirabela Carpiac, Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret, prof. Delia Martineac, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, și prof. Valentina Farus, Colegiul Vocațional Pedagogic „Osyp Makovy” din Cernăuți, Ucraina.

La manifestare au participat numeroși reprezentanți ai comunității ucrainene din județul Suceava: din partea Comitetului Filialei Suceava a

UUR, Niculina Clapon, prim-vicepreședinte, Nicolae Ciocan, vicepreședinte, Brândușa Peslari, vicepreședinte, Cristina Chideșă, secretar. De asemenea, au participat Constantin Popescu, președintele Organizației locale Siret a UUR, Gheorghina Nicolaișen, președintele Organizației locale Gropeni a UUR, Zirca Ianoș, consilier local în cadrul Primăriei Siret, și Petru Șoiman, consilier local în cadrul Primăriei Bălcăuți.

Ultima parte a manifestării a adus emoție și sensibilitate în rândul participanților printr-un program artistic inspirat din creația lui Taras Șevchenko. Poezia și mesajul marelui poet au fost transmise prin recitare, interpretare vocală și instrumentală, dar și prin montaje literar-artistice. În fața publicului au evoluat studentele Anastasia Unku și Anastasia Kudrik de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, elevele Maria Cârstean, Iustina Diaconescu, Marta Shendyruc, Ana-Maria Haureș, Maria Couțun, grupuri de elevi ai școlilor gimnaziale din Bălcăuți și Negostina și reprezentanții Colegiului Vocațional Pedagogic „Osyp Makovy” din Cernăuți.

Prin această manifestare, organizatorii au dorit să comemoreze și să promoveze moștenirea literară lăsată de Taras Șevchenko, reafirmând rolul său de simbol al libertății, identității naționale și unității spirituale a poporului ucrainean.

TULCEA

La data de 9 martie 2026, Filiala Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România a marcat, printr-un eveniment comemorativ, personalitatea și opera marelui poet ucrainean Taras Șevchenko, simbol al identității naționale ucrainene. Activitatea s-a desfășurat într-un cadru solemn, la bustul poetului, reunind membri ai filialei și invitați.

La manifestare au participat: Bogdan Moisei, prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România, Lucica Gherman, președinta Filialei Tulcea a UUR, Sorin Moraru, reprezentantul Consiliului Județean Tulcea, Liliana Gologan, președinta Asociației Solidaritatea ROUA, Nadia Ignatencu, reprezentanta Inspectoratului Școlar Județean Tulcea, precum și președinți și membri ai organizațiilor locale din județ, respectiv din Caraorman, Sfântu Gheorghe, Sulina, Telița și Tulcea. De asemenea, la eveniment au fost prezenți membri ai grupului de tineret „Dunaisky Sokoly” din Tulcea.

Evenimentul a avut ca scop păstrarea vie a memoriei celui care a devenit un reper fundamental al culturii și conștiinței naționale ucrainene. Prin creația sa literară și prin mesajul profund dedicat dreptății, libertății și demnității, Taras Șevchenko continuă să fie o sursă de inspirație pentru generațiile de astăzi.

În cadrul manifestării, au fost rostite alocuțiuni dedicate vieții și operei poetului, iar participanții au depus flori și coroane la bustul acestuia, în semn de respect și recunoștință.

Evenimentul a reprezentat atât un moment de reflecție asupra valorilor culturale și spirituale ale poporului ucrainean, cât și o oportunitate de a transmite tinerei generații respectul pentru limbă, tradiții și patrimoniul cultural.

Sursa: www.uur.ro

OMAGIEREA LUI TARAS ȘEVCHENKO, LA NEGOSTINA

Se împlinesc 27 de ani de când marele poet ucrainean Taras Hryhorovyci Șevcenko a venit din Ucraina, ca un dar neprețuit, în Negostina, județul Suceava. Din anul 1999, stă falnic și triumfător în fața frumosului Cămin Cultural, apărând graiul și comunitatea ucraineană negostineană, și nu numai, fiind singurul bust dedicat Marelui Cobzar din acest ținut. Negostinenii merită acest simbol, deoarece iubesc limba maternă și neamul ucrainean. De atunci și până în prezent, a fost omagiat prin diferite și variate manifestări artistice, literare, depuneri de flori. Nu există om din Negostina care să fi trecut prin fața lui și să nu se fi oprit, pentru o clipă, cinstindu-l, unii chiar dându-și jos pălăria din cap, închinându-se cu plecăciune și însemnându-se cu semnul Sfintei Cruci.

În fiecare an, atât Organizația locală Negostina, cât și cea județeană a UUR, Filiala Suceava, au organizat și au adus un omagiu Marelui Cobzar ucrainean, în cursul lunii martie, iar elevii de la Școala Gimnazială Negostina împreună cu profesorii de limbă ucraineană mergeau la bustul poetului ucrainean chiar în ziua de naștere a acestuia, adică pe 9 martie. Așa a fost și anul acesta, când elevii au organizat un moment festiv deosebit. S-au îmbrăcat în frumoasele cămăși populare ucrainene, au venit în fața bustului, au ținut un moment de reculegere, au depus o frumoasă coroană de flori, s-au închinat cu plecăciune și s-au fotografiat. Eu fiind prima vecină, am surprins momentul și m-am alăturat cu gând curat, fiindcă iubesc limba ucraineană. Cu aceleași sentimente au venit și câțiva părinți ai copiilor, a fost prezent și domnul profesor pensionar Eusebie Frăseniuc împreună cu un prieten din Ucraina, care și-au exprimat dorința de a fi prinși în imagine, spre amintire, lângă Taras H. Șevcenko.

Aceste clipe memorabile au fost organizate de către profesoarele de limbă ucraineană Diana Frăseniuc și Lidia Dascaluc de la Școala Negostina, și de către Anca Știubianu, profesoară la Școala Bălăuți, dar care are ore de limba ucraineană și la clasa pregătitoare din Negostina, ea însăși fiind negostineancă. Diana și Anca au fost cândva elevele mele și am dorit să surprindem în imagine acest moment. Mă bucur mult când văd asemenea rezultate din partea foștilor elevi ai Școlii din Negostina, iar limba maternă ucraineană este cinstită așa cum se cuvine, datorită lui Taras Hryhorovyci

Șevcenko, marele poet ucrainean, care s-a sacrificat luptându-se neîncetat pentru păstrarea ei, pentru dănuirea neamului ucrainean.

Luna martie o numim „Luna lui Șevcenko”, iar anul acesta se împlinesc 165 ani de la trecerea sa în neființă și 212 ani de la naștere, iar ucrainenii din Bucovina l-au sărbătorit într-un cadru largit, tot la Negostina, duminică pe 15 martie, printr-un eveniment organizat de Filiala Suceava a UUR.

În acest fel, am ales să-l slăvim și să-l cinstim pe marele nostru Șevcenko, bucurându-ne de prietenia dintre cele două popoare: român și ucrainean.

Felicia GRIGORAȘ,
Negostina

Lugoj

„Taras Șevcenko – în vers și imagini”

Pe parcursul lunii martie, ucrainenii de pretutindeni îl sărbătoresc pe Marele Cobzar, geniul poporului ucrainean, Taras H. Șevcenko, care s-a născut la 9 martie 1814 și, după doar 47 de ani, la 10 martie 1861, a trecut în neființă, lăsând în urma sa o moștenire culturală de o valoare inestimabilă pentru literatura și identitatea ucraineană. Și, dacă vorbim despre Șevcenko, nu putem să nu amintim despre unele dintre cele mai cunoscute creații ale sale, precum: „Kobzar”, „Kateryna” sau „Zapovit” („Testamentul”), opere literare care au depășit granițele țării sale, devenind simboluri ale literaturii ucrainene.

În acest context, la data de 5 martie a.c., su-pranumitul părinte al literaturii ucrainene a fost celebrat „în vers și imagini” de reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Evenimentul a debutat cu depunerea de jerbe de flori la bustul poetului amplasat în Parcul Ștrand din orașul Lugoj. Cu acest prilej, grupurile participante au interpretat versuri din creația marelui poet ucrainean, iar președinta filialei a luat cuvântul, afirmând următoarele: „Vocea lui Taras Șevcenko este foarte puternică și astăzi, dacă ar fi tăcut, probabil nu am mai fi vorbit despre el. Opera sa, «Kobzar», reunește poezii dedicate patriotismului, iubirii de țară și de oameni, precum și identității naționale. Este o operă comparabilă, într-un anumit sens, cu cea a poetului nostru național, Mihai Eminescu. Ne onorează astfel de autori și ne onorează geniul lui Șevcenko. Astăzi, mai mult ca oricând, dacă ar exista posibilitatea să vadă ce se întâmplă în țara lui, în Ucraina, probabil ar suferi din nou profund pentru destinul poporului său”.

Ulterior, participanții, printre care s-au numărat elevi, cadre didactice, reprezentanți ai comunității etnice ucrainene și oficialități locale și județene, s-au deplasat la Teatrul Municipal „Traian Grozăvescu”, unde, printre invitați, s-a numărat și subprefectul județului Timiș, Dejan Popov, care a declarat: „Evenimentul organizat astăzi de Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Timiș, demonstrează rolul important al comunității locale în păstrarea valorilor culturale. Astfel, prin asemenea inițiative se consolidează dialogul intercultural și se

întăresc legăturile dintre comunități. Comunitatea ucraineană contribuie activ la viața culturală și socială a acestei regiuni. Prin evenimente precum cel de astăzi, intitulat «Taras Șevcenko – în vers și imagini», cultura devine un punct de întâlnire pentru oameni, idei și tradiții. Mesajul lui Taras Șevcenko rămâne actual. El vorbește despre libertate, demnitate și solidaritate, valori esențiale pentru orice societate democratică”.

La manifestare a fost prezentă și Oana-Sorina Tyukodi, viceprimar al municipiului Lugoj, care, în alocuțiunea sa, a afirmat: „Sunt onorată să fiu alături de dumneavoastră la celebrarea unui om care a însemnat atât de mult pentru poporul ucrainean. Prin opera sa, Taras Șevcenko a rostit cuvântul libertate în toate formele posibile. Opera lui a pus bazele literaturii și limbii ucrainene moderne. Taras Șevcenko este poetul național al Ucrainei, așa cum Mihai Eminescu este poetul național al României. Cred că faptul care m-a impresionat, cel mai mult citind despre Șevcenko, a fost dorința exprimată în poezia sa ca, după moarte, să fie adus în mijlocul Ucrainei și îngropat pe pământul ucrainean. Deși a murit la Sankt Petersburg, frații și apropiații lui au venit, la un an după moarte, i-au luat trupul și l-au dus pe pământul pe care îl iubea

atât de mult. La granița dintre Rusia și Ucraina, o mulțime de oameni l-au întâmpinat, iar mai apoi au mers împreună, pe jos, până la locul unde a fost îngropat. Acolo, mii de țărani au venit și au recitat versurile acestuia. Citind acest episod, am rămas profund impresionată și cred că lucrul cel mai important pe care îl pot spune la final despre opera marelui poet ucrainean este ceea ce spunea Constantin Dobrogeanu-Gherea, iar cuvintele lui sunt astăzi mai actuale ca oricând:

«Ceea ce caracterizează mai ales poeziile lui Șevcenko, în afară de o formă splendidă și de o limbă populară curată, este o durere și o înduioșare nespusă pentru munci-torimea ucraineană, pentru frații lui de suferință. În niciun mare poet nu este concentrată atâta gingășie și neștrămutată iubire pentru popor, atâta durere pentru suferințele lui...»”.

De asemenea, aceasta a mulțumit organizatorilor și i-a asigurat de tot sprijinul Primăriei Municipiului Lugoj. Tot din partea administrației publice locale, au mai participat primarul comunei Știuca, Vasile Bejera, și primarul comunei Victor Vlad Delamarina, Ioan Cardoso. Lista invitaților a continuat cu reprezentanți ai filialei timișene, precum prim-vicepreședinții Mihaela Bumbuc și Vasile Drozd, vicepreședintele Vasile Șandor, Vasile Condrei – consilier local și președintele Organizației UUR Bethausen, Mariana Cubaș – consilier local și președinta Organizației UUR Petroasa Mare, Dănilă Gheorghe – consilier local în comuna Bara și Cin Alexandra – consilier local în comuna Ohaba Lungă. Din județul vecin, a fost prezent președintele interimar al Filialei Arad, Dumitru Stuleanec, care a declarat că este onorat să participe la această zi dedicată memoriei și moștenirii culturale a lui Taras Șevcenko.

Mihaela BUMBUC

(Continuare la pagina 13)

CONCERT RELIGIOS PASCAL, LA LUGOJ

(Urmare de la pagina 1)

„Este un mesaj puternic, care reconfirmă faptul că Uniunea Ucrainenilor din România sprijină, susține și unește toate confesiunile, eforturile noastre fiind orientate spre consolidarea unei structuri integratoare comune. Am remarcat, de asemenea, că mesajul de unitate, specific perioadei premergătoare sărbătorilor pascale, este cu atât mai profund în condițiile actuale, marcate de provocări majore. În contextul dureros al războiului de la granițele țării noastre, provocat de agresiunea Rusiei, dar și în fața tentativelor de a dezbină comunitatea noastră din România, solidaritatea devine cel mai de preț scut. Iisus Hristos și-a dat viața pentru ca noi să putem trăi în unitate și pace, iar datoria noastră este să reflectăm asupra acestui sacrificiu și să depunem eforturi constante pentru menținerea coeziunii”, a conchis președintele UUR.

Din partea gazdelor, președinta Filialei Timiș a UUR, prof. Maria Szabo-Condrei, a întâmpinat oaspeții și le-a mulțumit pentru participare, subliniind importanța organizării unor astfel de evenimente pentru păstrarea identității culturale și spirituale a comunității ucrainene, precum și pentru consolidarea legăturilor dintre generații și dintre membrii comunității, indiferent de confesiune.

La eveniment au mai fost prezenți prim-vicepreședintele Vasile Drozd și membrii Comitetului, președinții organizațiilor locale din cadrul Filialei timișene, primari, viceprimari, consilieri locali, directori ai unităților școlare unde se predă limba maternă ucraineană, profesori, elevi și numeroși membri ai comunității etnice ucrainene.

În fața numerosului auditoriu au urcat pe scenă: grupul vocal-instrumental din Darova, coordonat de Violeta Manzur și Florica Crișan; grupul instru-

mental format din Nicoleta Hrin, Lavinia Furdul și Alex Vasiliu; grupul de la Biserica Penticostală „Fildelfia” din Știuca, coordonat de Vasile Popovici; grupul „Zorianeți” de la Școala Gimnazială Știuca, coordonat de Mioara Cinar; grupul vocal-instrumental al Bisericii Penticostale din Petroasa Mare, coordonat de Lidia Labici; grupul elevilor de la Liceul Tehnologic „Valeriu Braniște”, coordonat de Ileana Teslevici; grupul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timișoara, coordonat de Elena Popovici; corul Filialei Caraș-Severin a UUR, coordonat de Ioan Malenovschi.

De asemenea, de pe scena festivalului nu au lipsit nici soliștii: Liza Kovalova – studentă din Odesa, Ucraina, Cornel Crăciun – artist liric de la Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea și Marusia Popovici.

(Continuare la pagina 15)

Lugoj „Taras Șevcenko – în vers și imagini”

(Urmare de la pagina 12)

Din sistemul de învățământ preuniversitar, au participat prof. Anda Lungu-Ursulescu, directorul Liceului Teoretic „Iulia Hașdeu” Lugoj, alături de un colectiv de profesori, precum și Nicolae Benzar – directorul Școlii Gimnaziale Știuca, Ionel Petrea – directorul Școlii Gimnaziale Bârna, și cadrele didactice Maria Bejerea, Mioara Cinar, Valentina Benzar, Ana Otescu și Ion Smecicaș.

„Suntem aici astăzi nu doar pentru a celebra un om, ci un simbol. Taras Șevcenko nu este doar un nume. Așa cum în literatura română îl avem pe Mihai Eminescu, iar în literatura germană pe Rainer Maria Rilke, Taras Șevcenko este simbolul celor fără glas, al iobagilor care au găsit în el o voce. Prin versurile sale, el a transmis lumii durerea și suferința lor. Astăzi, din păcate, acea durere este din nou prezentă. Poporul ucrainean suferă, iar poeziile lui par uneori o adevărată clarviziune. Deși au fost scrise cu mai bine de o sută cincizeci de ani în urmă, ele par a fi dedicate zilelor noastre, iar mesajul său este la fel de actual. A fost omul care a dat unei națiuni o voce, iar acest lucru nu poate fi ignorat. Putem să îl admirăm, să îl luăm drept model și să credem că oricare dintre noi, indiferent de mediul din care provenim, poate da voce unei națiuni. La unitatea noastră școlară avem copii foarte talentați. Elevii noștri au obținut cele mai bune rezultate, nu doar la faza județeană a Olimpiadei de Limba și Literatură Ucraineană, unde au câștigat primele locuri, ci și la faza națională, de unde se întorc în fiecare

an cu premii. Acest lucru este cu atât mai valoros, cu cât concurează alături de elevi vorbitori nativi de limbă ucraineană, veniți în România din cauza situației geopolitice. Oricare dintre voi poate deveni vocea unei națiuni și nu uitați că voi faceți diferența, iar Taras Șevcenko a făcut diferența pentru o întreagă națiune”, a susținut directorul Liceului Teoretic „Iulia Hașdeu” din Lugoj, prof. Anda Lungu-Ursulescu.

Pe scenă au evoluat grupul instrumental din Darova, grupul vocal al Liceului Teoretic „Iulia Hașdeu” din Lugoj, coordonat de prof. Adelina Hrezdac și prof.

Violeta Manzur, precum și grupul instrumental format din Nicoleta Hrin, Lavinia Furdul și Alexandru Vasilescu. Publicul s-a bucurat și de recitalul vocal al Elisabetei Kovalova, precum și de momentul artistic susținut de grupul vocal din Știuca, coordonat de prof. Mioara Cinar, alături de elevul Bogdan Axiuc. Poezia închinată Marelui Cobzar a fost adusă pe scenă de eleva Onca Iasmina din Dragomirești, pregătită de prof. Maria Bejerea.

În cadrul manifestării cultural-artistice au mai evoluat grupul „Glasul Ucrainean” din Caraș-Severin și grupul vocal din Petroasa Mare, coordonat de prof. Mariana Cubaș.

Manifestarea a evidențiat importanța moștenirii culturale lăsate de Taras Șevcenko, a cărui operă continuă să inspire generații întregi.

La finalul evenimentului, organizatorii au adresat mulțumiri tuturor participanților, artiștilor și invitaților pentru contribuția și implicarea lor, precum și instituțiilor care au susținut desfășurarea acestei manifestări, contribuind astfel la promovarea și valorificarea patrimoniului cultural al comunității ucrainene din România. Prin organizarea unor astfel de manifestări culturale, Uniunea Ucrainenilor din România sprijină promovarea limbii ucrainene, conservarea tradițiilor și valorilor culturale ale comunității ucrainene, stimulând totodată implicarea tinerilor și colaborarea cu instituțiile de învățământ și administrația publică locală.

Filiala Botoșani, la omagierea lui Taras H. Șevcenko de la Iași

Filiala Botoșani a Uniunii Ucrainenilor din România a fost invitată de către Filiala Iași a UUR pentru a marca împreună împlinirea a 212 ani de la nașterea lui Taras Șevcenko.

Evenimentul s-a desfășurat la data de 29 martie 2026, în sala de evenimente a unui complex hotelier din inima Iașului, lângă Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași. Pentru Ansamblul „Primăvara” al Filialei Botoșani, această experiență a fost una cu adevărat specială, întrucât membrii grupului au fost primiți cu bucurie și cu brațele deschise de comunitatea ucraineană din Iași. Membrii noi din ansamblu, aflați la primul eveniment desfășurat în afara județului, au fost foarte încântați de tot ceea ce înseamnă unitate în organizația noastră, dar și de felul în care organizația din Iași a pus accent pe dialogul dintre generații.

Domnul președinte al Filialei Iași, Daniel Serdeniuc, a deschis evenimentul cu o alocuțiune, prin care a evocat momente importante din viața poetului Taras Șevcenko, subliniind importanța acestei întâlniri atât pentru evocarea memoriei poetului, cât și pentru dezvoltarea relației dintre generații și dintre filialele Uniunii Ucrainenilor din România.

Un moment de maximă intensitate a fost cel în care, în semn de prețuire pentru activitatea depusă în slujba Filialei Iași, cu prilejul sărbătoririi a 35 de ani de la înființarea UUR, li s-a oferit câte o distincție domnului vicepreședinte Victor Hrihorciuc și doamnei profesoare Rodica Fălișteanu.

Tinerii din județul Botoșani au avut parte de exemple de bune practici din partea elevei Fercal Georgiana care a prezentat o comunicare foarte bi-

ne documentată despre destinul geniului ucrainean, dar și din partea grupului de poeți, scriitori și istorici de la Casa Armatei Iași.

Grupul de dansuri „Veselka”, coordonat de către doamna profesoară Rodica Fălișteanu, a prezentat dansuri tradiționale ucrainene dinamice, executate perfect de către balerini profesioniști, iar copiii din Botoșani au fost entuziasmați de oportunitatea de a împărtăși bucuria dansului și scena de la Iași cu o asemenea distribuție de excepție.

Copiii și tinerii din grupul „Primăvara” al Filialei Botoșani au fost impresionați de prezența refugiaților ucraineni care au avut un moment artistic cu adevărat special. Cântecul și poeziile în limba maternă au avut o încărcătură emoțională mare, deoarece versurile lui Șevcenko au răsunat în capitala culturală a României, cum este denumit Iașul, lângă primul teatru național. Acesta a fost un prilej de reflecție asupra interferențelor dintre generații, dintre culturi.

În cadrul manifestării a avut loc și o activitate de tipul „masă rotundă”, la care au participat cei aproximativ 90 de invitați ce au împărtășit experiențe cu privire la primele contacte cu versurile lui Taras Șevcenko. Participanții au recitat poezii, au cântat împreună, au depănat amintiri, subliniind încă o dată importanța pe care Uniunea Ucrainenilor din România o are asupra menținerii vieții a graiului matern, a spiritului etnicilor ucraineni și a legăturilor dintre ucrainenii care locuiesc pe teritoriul României, și nu numai.

Totodată, prezența tinerilor din Botoșani la evenimentul de la Iași a fost și un prilej de meditație pentru aceștia, deoarece au avut șansa și bucuria duhovnicească de a participa la slujba de duminică și de a se închina la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva din Catedrala Mitropolitană.

Aducem pe această cale mulțumiri conducerii Uniunii Ucrainenilor din România pentru că susține programele de educație prin cultură, programele de inovare și de mentorat, care sunt esențiale pentru dezvoltarea empatiei, pentru păstrarea identității etnice, dar și pentru accesul la muzee, lectură în limba maternă și activități artistice.

Întâlnirea dintre eferescența tinereții și experiența dobândită prin ani de muncă reprezintă un schimb vital de energie pozitivă, de lecții de viață și exprimare simultană în aceeași organizație, de deschidere și de împlinire a identității culturale care niciodată nu va fi limitată de timp sau de vârstă.

Claudia HRINCIUC

Ziua Școlii Gimnaziale Știuca – Timiș

„Astăzi, la Știuca, celebrăm nu doar o instituție de învățământ, ci o întreagă comunitate: profesori, elevi, părinți, absolvenți și prieteni ai școlii noastre, care a format generații întregi de elevi ce au mers mai departe cu încredere pe drumul lor. Mulți dintre absolvenți au urmat licee de prestigiu, au absolvit instituții de învățământ superior și, astăzi, ne fac mândri prin realizările lor. Îi regăsim în diverse domenii de activitate atât în țară, cât și peste hotare, ducând mai departe numele comunității noastre cu demnitate și profesionalism”.

Acestea au fost cuvintele rostite, cu emoție, de unul dintre elevii unității de învățământ care, la data de 20 februarie a.c., a îmbrăcat straie de sărbătoare alături de întreaga comunitate și invitați de seamă din diferite domenii de activitate. Manifestarea dedicată Zilei Școlii Gimnaziale Știuca a avut loc la Căminul Cultural, spațiu care s-a dovedit neîncăpător pentru copii, părinți, bunici, profesori, oficialități locale și reprezentanți ai Uniunii Ucrainenilor din România.

Și pentru că am amintit de „straiile de sărbătoare”, trebuie subliniat un aspect care a impresionat pe toți cei prezenți: tinerii participanți au purtat costume tradiționale ucrainene, deosebit de frumoase și vii colorate, aducând un plus de culoare și autenticitate evenimentului.

Manifestarea a debutat cu un scurt istoric al școlii, prezentat de directorul Nicolae Bendar, după care au urmat prezentarea invitaților și un program artistic susținut atât de elevi, cât și de preșcolari.

„Privim spre viitor cu încredere și suntem conștienți că Școala Gimnazială Știuca va continua să lumineze drumul multor generații, fiind un pilon al educației în comunitate, un spațiu al formării caracterelor și al descoperirii vocațiilor. Prin dăruirea cadrelor didactice și prin implicarea părinților, această școală va rămâne un loc în care copiii cresc frumos, își construiesc viitorul și duc mai departe tradițiile, portul popular și limba maternă ucraineană, valori care, de altfel, ne definesc”, a declarat directorul unității de învățământ.

Din partea Uniunii Ucrainenilor din România, au fost prezenți președintele acesteia, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președinta Filialei Timiș, prof. Maria Szabo-Condrei, prim-vicepreședintii Vasile Drozd și Mihaela Bumbuc, consilierii UUR Costel Ilie și Fabian Popovici, Andreea Mârza – asistent mana-

ger, precum și secretarele Liliana Țimbota și Naomi Kifa.

Invitat să ia cuvântul, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat importanța educației ca fundament al dezvoltării unei societăți și a evidențiat faptul că investiția în școală și în profesori înseamnă, în mod direct, investiție în viitorul copiilor și al comunității. Totodată, a menționat că educația a reprezentat pentru domnia sa o prioritate încă de la începutul mandatului atât din convingere personală, cât și din respect pentru responsabilitatea cadrelor didactice.

La finalul discursului, acesta, împreună cu președinta Filialei UUR Timiș, i-au înmănat directorului Nicolae Bendar o plachetă aniversară, în semn de apreciere pentru contribuția adusă dezvoltării învățământului în limba ucraineană din județul Timiș.

În mesajul său, președinta filialei a vorbit despre rolul esențial al educației în formarea caracterelor, adresând gânduri de încurajare profesorilor, părinților și elevilor, și reafirmând sprijinul constant al Uniunii pentru activitățile educative și culturale ale școlii.

„Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România va fi un partener loial, alături de dumneavoastră, domnule director, de cadrele didactice și de părinți, în educația copiilor. Cred că ați văzut și ați simțit aportul nostru la toate evenimentele care contribuie la formarea tinerilor. Așadar, să fiți încredințați că înțelegem conducerea la filialele rămâne alături de dumneavoastră, sprijinind toate activitățile educative și culturale. De asemenea, doresc să mulțumesc celor

care contribuie neobosit și desfășoară activități și proiecte în vederea formării copiilor dumneavoastră. Totodată, îi mulțumesc domnului deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi pentru proiectele legislative întreprinse în domeniul educației și, în mod special, pentru inițiativa privind prevenirea consumului de droguri, un demers foarte util pentru unitățile de învățământ, precum și pentru interpellările adresate în sprijinul sistemului educațional. Nu în ultimul rând, îi mulțumesc pentru implicarea în construirea noii școli din această localitate”, a susținut Maria Szabo-Condrei, președinte UUR Timiș.

La eveniment au fost prezenți și edilul localității, Vasile Bejera, președintele Organizației locale UUR Știuca, Sorin Laver, președinta Organizației locale Petroasa Mare, Mariana Cubaș, precum și Maria Bejera, membră a comitetului Filialei UUR Timiș. În public s-au aflat, de asemenea, cadre didactice din unitățile de învățământ unde se predă limba ucraineană, foști directori și numeroși invitați apropiați școlii. Un moment deosebit l-au reprezentat mesajele transmise de absolvenți, care astăzi profesează în diferite colțuri ale lumii și care au dorit, chiar și de la distanță, să fie parte din această sărbătoare.

Programul artistic a fost variat, fiind presărat cu cântece, poezii, dansuri, momente muzicale și momente surpriză, toate pregătite cu grijă de dascălii claselor I–VIII și de educatorii de la gradiniță. Un moment special l-a constituit acordarea diplomelor de recunoaștere pentru persoanele care, prin dedicare și implicare, au contribuit la dezvoltarea și prestigiul școlii.

Mihaela BUMBUC

Ziua Internațională a Limbii Materne, sărbătorită la Iași

Începând cu anul 2002, pe 21 februarie, împreună cu popoarele din întreaga lume, ucrainenii de pretutindeni sărbătoresc „Ziua Internațională a Limbii Materne”. Însă, în anul 2026, ca de altfel și în ultimii patru ani, ziua de 21 februarie pentru ucrainenii a încetat să mai fie doar o dată în calendar specială sau o ocazie de a sărbători limba maternă. În toiul războiului, limba ucraineană s-a transformat dintr-un simplu concept filologic într-o armă strategică puternică și un simbol al invincibilității.

Suntem în anul 2026, după 12 ani de la declanșarea războiului împotriva Ucrainei și la 4 ani de la invazia pe scară largă asupra Ucrainei de către Federația Rusă. Războiul din Ucraina ne-a învățat multe lucruri, dar cel mai important este acela că a îndepărtat ceața de pe ochi multor popoare, pentru a înțelege în adevăratul sens drama prin care trece poporul ucrainean. Acum știm sigur, limba nu este doar „un mijloc de comunicare”. Ea este granița noastră care nu se întinde de-a lungul pământului, ci trece prin inimile noastre. Astăzi, fiecare cuvânt în limba maternă pentru ucrainenii este un „foc de armă” tras în direcția inamicului și, în același timp, o „vestă protectoare” pentru sufletul soldaților care cu eroism își apără țara.

În acest context, în zilele de 28 februarie, respectiv în 1 martie 2026, la sediul Filialei Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, respectiv în sala de festivități a unui complex hotelier din Iași, s-a desfășurat acțiunea dedicată „Zilei Internaționale a Limbii Materne”. Având în vedere că la precedentă acțiune, organizată de Schuman Centre for European Studies în parteneriat cu filiala noastră, nu au putut participa mai mulți membri și simpatizanți ai filialei, am folosit această ocazie pentru a marca 12 ani de război în Ucraina, respectiv 4 ani de la invazia pe scară largă a Federației Ruse în Ucraina.

La acțiune au luat parte reprezentanți ai organelor locale, ai instituțiilor de cultură și învățământ din Iași, cu care avem încheiate acorduri de colaborare, reprezentanți ai altor instituții și organizații cu care colaborăm, în total fiind prezente 60 de persoane. Festivitățile dedicate celor două evenimente marcate de filiala noastră au început cu un moment de reculegere în memoria victimelor războiului nemilos dus de Federația Rusă împotriva Ucrainei.

Printre invitații de onoare, s-au numărat consilierul primarului municipiului Iași pentru minorități, dl Moshe Groper, precum și dl Serhii Hakman, istoric și politolog din Cernăuți, participant și la evenimentul din 28.02.2026, „Războiul din preajma noastră – o perspectivă creștină”, și care au rostit alocuțiuni dedicate importanței limbii materne și solidarității cu poporul ucrainean. Despre importanța „Zilei Internaționale a Limbii Materne” și marcarea a 4 ani de la invazia Federației Ruse în Ucraina au vorbit președintele și prim-vicepreședintele filialei. Acțiunea a fost înregistrată de TVR Iași, ocazie cu care conducerea filialei, în interviurile acordate, a oferit detalii și precizări atât în legătură cu cele două evenimente marcate, cât și pri-

ucraineană ale scriitorilor ucraineni din țară și din Ucraina sub sloganul „Oda pentru scriitori” și „Cuvântul va salva lumea”, o expoziție de postere, fotografii (reproduceri) legate de evenimentele sus-amintite.

În cadrul programului muzical literar pregătit pentru acest eveniment, grupul refugiaților ucraineni, prezent într-un număr mare, a prezentat un program de cântece și poezii în limbile ucraineană și română, care au fost apreciate și înde-

vind activitățile și proiectele derulate de către organizație.

Totodată, pe parcursul celor două zile, 28 februarie și 1 martie a.c., la sediul filialei, am organizat o expoziție de manuale și cărți în limba

Pe întreaga perioadă a desfășurării acțiunii, dialogul sincer și plin de interes s-a referit la teme precum rolul mamei în familie, valorile care se transmit din generație în generație, respectul pentru diversitate și toleranța față de cei din jur, subliniindu-se faptul că păstrarea identității este strâns legată de deschiderea noastră către alte culturi.

Nu a fost uitat nici Ioan Creangă, de la nașterea căruia s-au împlinit 189 de ani, dar nici *Casa Dosoftei*, cunoscută și sub denumirea de *Casa cu arcade*, unde de sub teascurile tiparniței marelui cărturar ieșean, adusă din Ucraina cu sprijinul spătarului Nicolae Milescu, au ieșit la lumină cărți de o deosebită importanță pentru dezvoltarea limbii și literaturii române, precum: „Dumnezăiasca Liturghie” (1679), „Psaltirea de-nțăles a svântului împărat proroc David” (1680), „Molităvnic de-nțăles” (1681), „Viața și petrecerea svinților” (1682-1686) și altele, aceste precizări fiind făcute de către scriitorul Liviu Apetroaie, custodele Muzeului Național al Literaturii Române Iași.

Acțiunea s-a dovedit bine organizată și apreciată de asistență. Fiecare carte citită în limba ucraineană, fiecare postare pe rețelele de socializare, fiecare «Дякую» în loc de «Спасибо» este mica noastră victorie personală în acest mare război.

Protejați și conservați limba maternă, pentru că și ea ne protejează. Este acea legătură invizibilă cu strămoșii noștri, care au supraviețuit multor încercări, dar și cu copiii noștri, care vor trăi într-o lume pașnică și prosperă.

La mulți ani de Ziua Limbii Materne!

Notă:

„Duminică, 1 martie, a început Luna Femeilor în România. Anul acesta este primul an în care este marcată această zi, după aprobarea inițiativei în Parlament și promulgarea acesteia de către Președinte.

Legea urmărește evidențierea „impactului pozitiv pe care femeile l-au avut asupra societății românești în domenii precum educația, sănătatea, cultura, știința, sportul sau politica și întreaga societate”, au scris inițiatorii în Expunerea de motive a proiectului legislativ aprobat.

Inițiatorii s-au inspirat din demersurile similare existente în alte țări ca Australia, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. A fost aleasă prima lună a primăverii, care în România este în mod tradițional asociată cu omagierea feminității prin oferirea de măștișoare și celebrarea maternității la 8 Martie, de Ziua Femeii”.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședinte al Filialei Iași a UUR

CONCERT RELIGIOS PASCAL, LA LUGOJ

(Urmare de la pagina 13)

La finalul „Concertului religios pascal”, oaspeții și participanții au fost invitați la masa oferită de Uniunea Ucrainenilor din România, într-un cadru cald și prietenos, care a încurajat dialogul și apropierea. A fost un moment de comuniune în care cei prezenți au împărtășit impresii despre trăirile artistice și spirituale ale evenimentului, consolidând legăturile dintre membrii comunității.

Prin astfel de inițiative, Uniunea Ucrainenilor din România își reafirmă angajamentul de a promova valorile culturale și spirituale, de a susține păstrarea identității etnice și de a încuraja dialogul intercultural, contribuind activ la coeziunea și unitatea comunității ucrainene din România.

DE ÎNVIEREA DOMNULUI

Minunată este această privesc luminoasă, cu sete de lumânări aprinse! Fiecare slujbă din cursul anului este împodobită cu aprinderea a zeci, sute și mii de lumânări, ca obiecte de cult cu profunde semnificații liturgice și pastorale, dar atmosfera din noaptea Sfințelor Paști este unică, de aceea doresc să-mi îngăduiți câteva rânduri pentru a ne aminti împreună despre semnificația sau simbolul lumânării.

Lumânarea reprezintă, întâi de toate, o jertfă sau ofrandă din partea credincioșilor. Dacă este din ceară curată de stup, arde mai frumos, nu face fum, flacăra ei însăși fiind mai curată în comparație cu cele din parafină. Cu toții știm că lumânarea însoțește viața noastră de la leagăn până la mormânt: la botez, la împărtășanie, la cununie, la sfeștaniile de acasă, lângă patul morții, la parastase... și, să nu uităm, la toate slujbele Bisericii. Cu deosebire, iată, la Slujba de Înviere!

Ce simbolizează, de fapt, pentru creștini lumânarea, mai bine spus lumina ei? Răspunsul este: pe Iisus Hristos și învățătura Sa. El însuși spune: *Eu sunt lumina lumii!* (Ioan 8, 12). Astfel, *Lumina* se transformă dintr-un atribut într-un alt nume pentru Hristos-Dumnezeu, când spunem *Dumnezeu este Lumină*, după cum un alt nume este și *lubirea*, când spunem *Dumnezeu este lubire* (Ioan 4, 8), și, iată, de aproape 2000 de ani, El este Lumina pe care o primim în case și în suflete!

Odată cu acest înțeles, lumânarea reprezintă și o lecție de pedagogie creștină: ca să dea lumină, ea se topește, adică se jertfește puțin câte puțin. Hristos, ca să ne lumineze, a dus o viață jertfelnică. Părinții noștri, ai fiecăruia dintre noi, ne-au învățat cele bune, muncind jertfelnic, topindu-și zilele și sănătatea puțin câte puțin... Marii bărbați ai neamului nostru au luminat în jurul lor tot printr-o viață jertfelnică, unii ostenind neîntrerupt, până la adânci bătrâneți, ca marele geograf Simeon Mehedinți (94 ani) sau Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae (90 ani); alții topindu-se prematur, istoviți de muncă și suferințe, ca Mihai Eminescu (39 ani), George Coșbuc (52 ani), Ciprian Porumbescu (nici 30 ani), Dinu Lipatti (33 ani), iar unii suferind cu demnitate prin închisori, ca Sfântul Părinte Valeriu Gafencu (31 ani).

Trăim cu bucurie zilele Învierii Domnului, când, iată, pronunțăm foarte des cuvântul-minune *Paști*, amintindu-ne că el provine din ebraicul *Pessach* „trecere”; din acest *Pessach* provine și grecescul *Pasha*, preluat aproape identic de slavi și de latini, *Pascha*, iar din latină l-am luat și noi, românii. În sens biblic (ebraic), cuvântul a desemnat trecerea poporului evreu de la robia egipteană la libertatea din Pământul Făgăduinței. Pentru noi, creștinii, *Pessach* înseamnă *trecerea de la moarte (și prin moarte) la viață*, adică *Învierea*, după chipul Învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Trecerea noastră prin viață trebuie înțeleasă și ca o trecere de la o stare sufletească la alta: de la rău la bine, de la păcat la virtute, de la bine la mai bine. Cum? Întâi, prin spovedanie și împărtășanie, în urma căroră avem o stare morală îmbunătățită și o putere mai mare de a înfăptui binele. *Calea (cărarea) împărătească* este calea dreptei socotințe (discernământului, chibzuinței), virtute mult lăudată de Părinții Bisericii.

Creștinul cu dreapta socotință este omul înțelept și chibzuit, cu scaun la cap, cum se spune în popor, care știe să deosebească binele de rău, adevărul de minciună, lumina de întuneric. Alege cu limpezime la minte calea corectă, echilibrată, chibzuită atât în chestiunile majore ale vieții, cât și în cele minore (ori aparent *minore*). Și nu doar pentru el: adesea, îi ajută pe semenii aflați în impas ori cumpănă să aleagă la rândul-le drumul sănătos, ca să intre în rândulială.

Unul dintre cele mai impresionante momente de slujbă, după Învierea Domnului, este Vecernia din duminica Sfințelor Paști sau *A doua Înviere*, în cadrul căreia se citește Evanghelia în mai multe limbi. Înainte de citirea ei, însă, auzim o cântare deosebit de frumoasă și impresionantă. *Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, Carele faci minuni!* Este un fragment din Psalmul 76, psalm în care se preamăresc faptele Domnului printre oameni. Fragmentul invocat, care a devenit prochimen în această slujbă, se găsește în versetul 13. Dar imediat, în versetul al 14-lea al aceluiași Psalm 76, citim: *Cunoscută ai făcut între popoare puterea Ta...*, cuvinte care ne duc cu gândul mai ales la puterea arătată nouă prin Mântuitorul Iisus Hristos, Cel Înviat din morți.

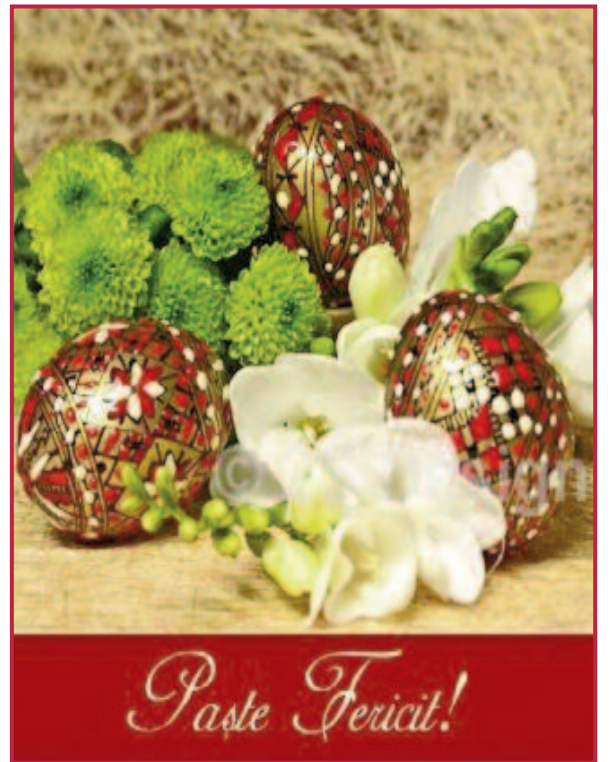
Cum a fost și este cunoscută puterea Mântuitorului? Prin Evangheliile scrise și traduse, iată, în toate limbile de circulație ale pământului. Citirea în mai multe limbi la această slujbă simbolizează, desigur, răspândirea Evangheliei (*Evanghelia* = *Vestea cea bună*) la toate popoarele, începând de la *Ierusalim* (Luca 24, 47).

Mare bucurie au avut strămoșii noștri când au primit *Vestea cea bună*, prin Apostolii Andrei și Filip, dar și prin alți misionari creștini, așa cum găsim în cărțile de istorie bisericească.

Mare bucurie au avut și popoarele de pe întinsul pământului primind Evanghelia – *Vestea cea bună* – despre Întruparea lui Hristos, despre pilda Lui, despre minunile Sale, despre jertfa Sa, dar mai ales despre Învierea Sa, cea mai mare minune cunoscută sub soare!

Hristos a Înviat!

Pr. Mihai COBZIUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor.

Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210